

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ES NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ES KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 192. SZÁM.

DEBRECEN, 1933 AUGUSZTUS 25. PÉNTEK.

ARA: 10 FILLER

JAVULÁS FELE

A gazdasági élet jelzőszámai a helyzet lassu javulását mutatják a gazdasági élet számos területén. A munkanélküliség csökkenében van, ami nemcsak a szakszervezetek által nyilvántartott munkanélküliek számának apadásában nyilvánul meg, hanem abban is, hogy a vidéken a folyamatban lévő közmunkák a földmunkások nagyobb számát látják el munkával és kenyérrel. A gyáriparban is szemlátomást szaporodik a munkáslétszám, különösen a gépiparban, amely hosszú ideig a legnagyobb munkanélküliséget mutatta fel, továbbá a textiliparban, amelynek jelenlegi munkáslétszáma évek óta a legnagyobb. A bankoknál és a vállalatok irodáiban a tisztviselőléptetés teljesen megszűnt sőt számos vállalatnál újabb tisztviselő alkalmazására került a sor.

A vizatóró bizalom tanúsága a takarékbetétek fokozatos növekedése. A budapesti 13 legnagyobb pénzintézetnél a pengőbetétek állománya a múlt év vége óta július 31-ig 991.7 millióról 1056.5 millióra növekedett. Ellenben a külföldi fizetőeszközökben, főleg dollárban és angol fontban elhelyezett betétek állománya egy negyedével hanyatlott, ami azt mutatja, hogy a pengőbe vetett bizalom visszatért és a betevő nagyobb biztonságot lát a magyar pengőértékben, mint a dollárban. Ugyanez a jelenség észlelhető az egész üzleti életben is, ahol már levonják a pengő értékállóságának összes következményeit. Az üzletek és szerződések túlnyomórészt ma már pengőértékben kötnek külföldi pénzérték helyett. A visszatérő bizalom jele az is, hogy a megmerevedett hitelélet ismét kezd lassan éledni és a pénzintézetek forgalma valamivel élénkül — a bankzárlat óta lefolyt két esztendőben most először.

Hogy a külkereskedelem mérlege mennyire javult, azt az év eleje óta hónapról-hónapra láttuk. A lefolyt hét hónap mérlege alapos kilátást nyújt arra, hogy ezideig kereskedelmi mérlegünk 50 millió pengő kivitelivel többlettel fog zárulni, ami a kereskedelmi forgalomnak körülbelül 75 milliónyi javulását fogja jelenteni az előző évvel szemben. Egy év alatt nagy eredmény. A mérleg javulását nemcsak a bevétel csökkenése, hanem ennél jóval nagyobb mértékben a kivitel emelkedése idézte elő. A külkereskedelem számadatai világosan demonstrálják a kormány exportpolitikájának sikerességét. Különösen az agrártermékek kivitele folyik élénkebb ütemben és az árak süllyedése ellenére is mezőgazdasági kivitelünknek értéke állandóan növekszik az exportra kerülő árumennyiségek lényeges felzökkenése következtében.

Csalhatatlanul jelzi a gazdasági helyzet bekövetkezett javulását, de még ennél is inkább a jövőbe vetett bizalom visszatérését a tőzsdéi árfolyamok jelzőszáma is, amely az értéktőzsde megnyitásokor 79.1 volt, július végén pedig már 89.4-re javult annak jeléül, hogy a tőke megmozdult és újra beruházási lehetőségeket keresett.

A közvélemény előtt folton azt hangoztatják, hogy az árak olcsóbbodása feltétlenül szükséges a gazdasági helyzet javulásához. Nos, ez a követelmény is kezd megvalósul-

A búza és a rozs vasúti viteldiját további 10 százalékkal csökkentették

Fabinyi kereskedelmi miniszter nyilatkozata

Kállay földművelésügyi miniszter Bécsbe utazott

Budapest, aug. 24. A kormány tagjai csütörtök reggel 9 órakor Gömbös Gyula elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanácsban elsősorban Kállay Miklós földművelési miniszter előadásában foglalkoztak a gabonatermés értékesítésével kapcsolatos kérdésekről, majd ugyanezek a földművelési miniszter beszámolt a Bécsben folyamatban lévő tárgyalások jelenlegi állásáról. Ezután Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter ismertette az általa Rómában lefolytatott magyar-olasz kereskedelmi tárgyalásokat.

A minisztertanács befejezése után Kállay Miklós földművelési miniszter a keleti pályaudvarra hajtatott és elutazott Bécsbe, hogy jelen legyen az ott folyó kereskedelmi tárgyalások utolsó fázisainál.

Munkatársunk felkereste Fabinyi kereskedelmi minisztert és kérdést intézett hozzá, hogy a kereskedelmi tárca körében várható-e és milyen intézkedések a gabonaértékesítés előmozdítása tekintetében.

A kereskedelmi miniszter munkatársunknak ezeket mondta:

— Megvagyok győződve arról, hogy azok a megállapodások, amelyeket gabonatermelésünk feleslegének külföldi elhelyezése érdekében létesítettünk, így különösen részéről legutóbb Rómában folytatott tárgyalások is rövidesen érvényesíteni fogják kedvező hatásaikat. Hozzá fog járulni ehhez az az intézkedésem, hogy a minisztertanács hozzájárulása alapján utasítottam a m. kir. államvasutakat, hogy a búzára és rozsról vonatkozó már korábban lényegesen csökkentett vasúti viteldiját vasárnaptól kezdve további 10 százalékkal szállítsák le.

Zágráb mellett agyonlőttek egy volt szerb minisztert

Belgrád, augusztus 24. Neudörfer volt minisztert Zágrábtól északra fekvő birtokán csütörtökön délután 3 órakor meggyilkolta egy ismeretlen, aki revolverből háromszor rálőtt. A merénylő akkor lőt rá Neudörferre, amikor az egy neki átadott levelet olvasott. Közben a merénylő büntársra az áldozat feleségével beszélgetett.

A gyilkosok futásnak eredtek, az uradalom munkásai azonban üldözőbe vették őket. A merénylők rálőttek üldözőikre és az így támadt zűrzavarban a szomszédos erdőbe menekültek.

A rendőrség, amelyet értesítettek a merénylőről, kirendelt különítményvel körülzárta az erdőt. A zágrábi rendőrfőnök a helyszínen irányítja a nyomozást.

Belgrád, augusztus 24. Neudörfer Miklós ellen elkövetett merénylőről még a következtetéseket jelentik:

A merénylőt Zágrábtól északra levő Zlatárban Neudörfer birtokán történt. A teljesen körülzárt erdőt, amelyben a menekült merénylők tartózkodnak,

minden oldalról lépésről-lépésről haladva kutatják át. E munkában a csendőrség és az uradalom személyzete vesz-

részt. Neudörfer Mirko Zsifkovics tábornok második kormányának földművelésügyi minisztere volt.

Mussolini revíziós politikájának első állomása Ausztria és Magyarország gazdasági összekapcsolása

Benes augusztus végén utazik Mussolinihez

Páris, augusztus 24. Mussolini revíziós politikájának első állomása — írja a Figaro — Ausztria és Magyarország szoros gazdasági összekapcsolása lesz. A második állomáson Róma, Berlin, Bécs és Budapest erős nyomást gyakorol majd a kisantra, hogy elfogadtassa vele az osztrák-magyar blokkot, mely mint kisebbségi vonzóközpont a kisantra nézve félelmetes alakulat. Harmadik fokozat következik be Közép-Európa területi átalakítása Magyarország javára az összes velejáró

veszedelmes kockázatokkal.

BENES RÓMAI UTJA

Prága, augusztus 24. Benes külügyminiszter augusztus 28-ika után Mussolinihez utazik, majd Rómából visszatér Prágába és a legközelebbi hetekben Fárishba megy. A cseh fővárosban úgy tudják, hogy Benes és Mussolini a dunai országok gazdasági együttműködésének kérdéséről fog tárgyalni s így természetesen szóba kerül az a kérdés is, milyen álláspontot foglal el a kisantrant az osztrák-magyar gazdasági

ni. A nagykereskedelmi árak jelzőszáma egy év alatt 94-ről 73-ra csökkent, még pedig nemcsak a mezőgazdasági cikkeké, hanem számos iparcikké is. Így a ruházati cikkek jelzőszáma a múlt év végi 111 helyett az idén július végén 101.9 volt, ami azt jelenti, hogy ezek a fontos közszükségleti cikkek fél év alatt több mint tíz százalékkal olcsóbbodtak. A petróleum ára a békebelinek 79 százaléka, az újságpapír 25 százalékkal, a tégla 5 százalékkal olcsóbb, mint békeben. E kikapott számok is mutatják a bekövetkezett olcsóbbodást, aminek eredményeként egy négytagú család havi létfenntartási költsége egy év alatt 112.2 pengőről

90.5 pengőre hanyatlott. A fogyasztás emelkedésének az olcsóbbodásban rejlő előfeltétele tehát máris megvalósult. Az egész vonalon enyhülnek a válság jelzőszámai.

Ez a kétségtelen javulás nem jöhetett és nem is jött magától, vagy véletlenül. Ha igaz is, hogy az idei jó termés lényegesen hozzájárult a válság enyhüléséhez, nem kevésbé igaz az is, hogy a javulás minden egyes tünetéről ki lehet mutatni, hogy azt mennyiben idézte elő, vagy legalább támasztotta alá a kormány szorgos, körültekintő és nagyon aktív gazdasági politikája. A betétek emelkedését a belpolitikai helyzet konszolidálása és a külpoli-

tikai sikerek sorozata idézte elő, a külkereskedelem eredményének folytonos javulását a kereskedelmi megállapodások létesítése és az export célirányos fejlesztése, továbbá a transzferpenzek kivitelre leendő okos felhasználása hozta magával. És így tovább az egész vonalon. Az egész gazdasági világ minden gyakorlati szakembere a maga szakmájában belül felismeri és elismeri a kormány gazdaságpolitikájának diademes eredményeit. Semmiféle pártpolitika nem tudja elhomályosítani a beszélő számok bizonyosságát, amely minden diademesnél ékezebben szól kormányunk gazdaságpolitikájának eredményessége mellett.

együttműködéssel szemben, hogy meny nyílen hajlandó ezt az együttműködést a kisantant gazdaságpolitikájával összhangba hozni.

BENES RÉGEBBI ÁLLÁS-PONTJA

Politikai körökben Benes római utazása kapcsán emlegetik Benesnek azt a mondását, hogy a kisantant egyaránt ellenzi úgy az Anschlusst, mint a magyar-osztrák együttműködést, de ha az egyikre sor kerülne, úgy a kisantant *előbb lesz hajlandó tűrni az Anschlusst mint a másikat lehetőséget.* Erre vonatkozóan jegyezte meg egy vezető cseh politikus, hogy ez az alternatíva olyan a kisantant, különösen pedig Csehszlovákia számára, mintha a pestis és a kolerá között kellene választani.

A KISANTANT MOSTANI ÁLLÁSPONTJA

Prága, augusztus 24. *Havas:* Illetékes körökben kijelentették, hogy Benes római útjának tárgyában olasz és cseh kormány még nem lépett egymással hivatalosan érintkezésbe. A látogatás lehetősége meg van ugyan, de mindeddig azonban csak sajtótájékoztató

sokról van szó. A fellelést egyébként indokoltá teszi az általános helyzetet kívül az is, hogy a középeurópai kérdés olasz felfogása nem látszik összeegyeztethetlennel a kisantant felfogásával, legalább is amennyire ezt az eddigi értesülésekből meg lehet ítélni.

TITULESCU MEGELŐZI BENEST

Páris, augusztus 24. A Matin római tudósítója jelenti: Valószínű, hogy Benes római útjára ősszel kerül sor, amikorra is az olasz-cseh tárgyalások talajra kellőképpen elő lesz készítve. Még nem lehet tudni, hogy a meghívás milyen alakban történik majd, a római cseh követ ugyanis jelenleg távol van Rómától. Szó van arról is, hogy *Titulescu is Rómába utazik az olasz-román kereskedelmi szerződés megújítása alkalmával.*

Titulescu útja megelőzné Benes látogatását. Bizonyos római körökben arról is beszélnek, hogy az angol, a francia és a német külügyminiszter októberben Rómába utaznék, hogy Mussolinivel tárgyaljon. A Matin tudósítója ez utóbbi értesülését teljes fenntartással közli.

Nem tudnak megegyezni a londoni búzakonferencián

Amerika azzal fenyegetőzik, hogy Kelet felé fokozza buzakivitelét.

Páris, aug. 24. A Paris Midi londoni tudósítója szerint a gabonaértekezlet légkörét igen megzavarta Wallace amerikai földművelésügyi miniszternek az a kijelentése, hogy amennyiben az értekezlet péntekig nem jut eredményre, Amerika kelet felé fokozni fogja buzakivitelét. A helyzetet súlyosbítja az a még meg nem erősített hír is, amely szerint Északamerikában a termelőknél újabb 60 millió bushel tárolt buzakészletet fedeztek fel. Ha ez a hír valóban bizonyul, minden eddigi számítás összeomlik.

London, aug. 24. A kora délelőtti órákban még általános volt a vélemény, hogy a buzaértekezleten *estére egyezmény megkötésére kerül a sor, ez azonban nem következett be, mert állítólag főleg a világpiaci árszínvonalak megállapítása tekintetében újabb ellentétek merültek fel, holott az import és export államok részéről minden erőfeszítést megtettek a fennálló nézeteltérések kiküszöbölésére.* Az értekezlet holnap délelőtt újból összejött és valószínűleg ez lesz egyben a záróülés is.

Báró Vay László főispán tutaja már Szolnokon jár

Mint már jelentettük, báró Vay László főispán, aki a tiszamenti kérdések egyik leglelkesebb harcosa, idei nyaralását rendkívül eredeti és ötletes módon valósította meg. Egy tutajt vásárolt s arra week-end házat szereltetett s családjával együtt Záhonyra beköltözött oda. A tutajjal kb. 2 hétig tartó vízi utat tesz meg egészen Szegedig s így utja

alatt a helyszínen tanulmányoz minden problémát, ami a tiszai hajózással összefügg. Báró Vay László tutaja, mint Szolnokról jelentik, f. hó 23-án reggel 8 órakor érkezett Szolnokra. Innen Vay báró Budapestre utazott vonaton s a fővárosból visszatérve, még tegnap folytatta útját Szeged felé.

Leszorítják a szénárakat

Megszüntették a kokszebehozatali monopóliumot! — Négyezer vagonnal kevesebb kokszt jöhet be.

Budapest, aug. 24. A kereskedelmi miniszter véglegesen rendezni kívánja a szénkérdést. Az árelemző bizottság tanácskozára hívta össze a szénagykereskedelem és kiskereskedelem képviselőit. Ezen a tanácskozáson az a bejelentés hangzott el, hogy a szén kereskedői árát az idén mérsékelni fogják, mivel a viszonyok ezt lehetővé teszik. A szénkereskedelem tiltakozása főleg arra terjed ki, hogy ugyanakkor a bányákat változatlanul hagyják, legalább is a bányák a tavalyi magas áron számlázzák a nagykereskedelemnek és kiskereskedelemnek a szénat. A kiskereskedők az árelemző bizottság tanácskozáson kijelentették, hogy a változatlan bányárák és a leszállított kereskedői árak súlyos következményekkel járhatnak, mert ilyen körülmények között a kereskedelem nem találja meg számításait. **Fontos változás a téli tüzelőszer-**

ellátás szempontjából, hogy a kereskedelmi minisztérium megszüntette a kokszebehozatali monopóliumot. — Eddig a külföldi kokszt az ugynevezett Import Szövetség hozta be. A napokban azonban a kereskedelmi minisztérium közölte az Import Szövetséggel, hogy az eddigi helyzetet megváltoztatja, azonban négyezer vagonnal kevesebb kokszt jöhet be.

A POZSONYI HAJÓTÜZET ELOLTOTTÁK

Pozsony, aug. 24. A Harlen tartályhajón támadt tüzet ma késő délután eloltották, a naftaszállítmány azonban teljesen elégett. A hajóból csak a vész maradt meg. A tűz keletkezésének okát és a kár nagyságát még nem állapították meg. A tegnapi este történt robbanás következtében a tegnapi megsérült tüzelők egynemelyikének alapota komoly.

Soha ilyen műsorok! Féláron!

VIGSZINHÁZBAN

Két sláger! Két sláger!
ÓRÚLT FÉLTÉKENYSÉG.
Főszerepben: Tallulah Bankhead, a párdüctestű.
Ezenkívül:
„C” SZERELMES.
Főszerepben:
Gustav Fröhlich és Verebes Ernő.

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

URÁNIÁBAN

Leányok, asszonyok! Vigyázzatok! Okuljatok, tanuljatok!
Csak 16 éven felülieknek mutatjuk be
AZ AMOLYAN NŐK SZERELMI ÉLETÉT
Három film keretében:
SZEGÉNY KIS ÉVA, GYÖNYÖR, ELVESZETT NŐK UTCÁJA.

Előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

FELARU SZELVÉNY

Egy személy részére a Vigszínház és az Uránia

augusztus 25-iki bármely előadására.

FELARU SZELVÉNY

Egy személy részére a Vigszínház és az Uránia

augusztus 25-iki bármely előadására.

Hétfőtől Vigszínházban: A becsületes megtaláló és a Csókos regiment.

HAVANNAI FORRADALMÁROK REPÜLŐGÉPEN ELINDULTAK MACHADO ELNÖK MEGGYILKOLÁSÁRA.

London, augusztus 24. Az Associated Press jelentése szerint egy csoport havannai forradalmár repülőgépen elindult Nassau felé, hogy meggyilkolja az odamenekült Machado volt köztársasági elnököt. Nassauban megerősítették az őrséget Machado lakosztálya előtt.

NEHÉZ SZÉKELÉSBEN SZENVEDŐK,

akiknek az agyvértódlás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életét nehézé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű has-hajtónak bizonyul.

Borcsempészek és javadalmi örök közelharca

Pécs, augusztus 24. Szerdán este Weiland Ferenc, pécsi napszámos, Raffl Pálné és Ferenc Károlyné társaságában a közeli Pellérd községből 130 liter bort akart kocsin a vám megkerülésével a városba csempészni. A javadalmi hivatal szemlései azonban tudomást szereztek a csempészségről és Schlegl András, valamint Sánta Gyula szemlések, továbbá két városi hegyőrvárta a csempészek megérkezését. Amikor Weiland kocsija hazaért, a szemlések előléptek s felszólították Wei-

landékat, hogy azonnal hajtsanak a javadalmi hivatalhoz. Weiland azonban ellenszegült. Felkapta a kocsilámpát és ezzel neki rontott a hatóság embereinek. Valóságos közelharca kezdődött, amelyben a csempészsasszonyok is résztvettek. A közeli őrszobáról előhívott rendőrök vetettek véget a verekedésnek. A csempészek is, a hatóság emberei is kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A csempésztársaságot előállították a rendőrségre. Kihallgatásuk folyik.

Elfoglak egy lopásért körözött volt vörös katonát, akiről közvetlen szabadonbocsátása előtt derült ki, hogy gyilkosság is terheli lelkiismeretét

A kecskeméti rendőrség az országos körözés alapján elfogta Faragó József volt vöröskatonát, akit lopásért köröztek. Átszállították az ügyészség fogházába, ahol megállapították, hogy Faragó József a kommun alatt mint vörös katonát követte el a súlyosan minősülő tolvajlást, de bűnügye a hosszú idő után elévült és ezért ma már felelősségre vonni nem lehet. Már elrendelték a szabadonbocsátást

is, amikor az utolsó pillanatban kiderült, hogy Faragó József lelkiismeretét még sokkal súlyosabb bűncselekmény is terheli. Egy Pécs környékén elkövetett gyilkosságért is körözés alatt állott a volt vöröskatonát, aki tizenhárom éven át bujdosott a hatóság szemé elől és ez a bűncselekmény még nem évelt el. Faragót már átszállították Pécsre, ahol a honvédtörvényszék fog fölőtte itélkezni.

SEGÍTSETEK

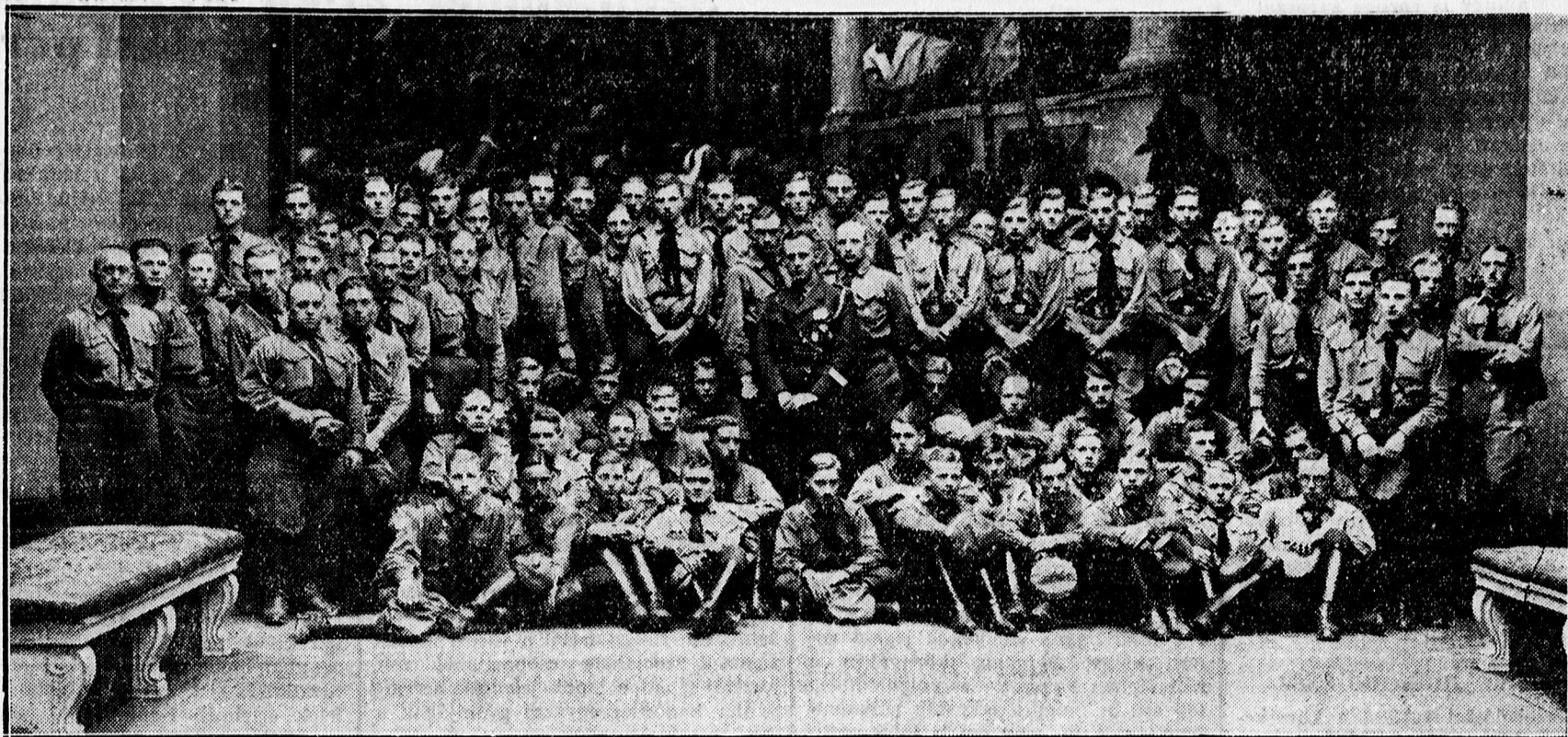
címmel megjelent az *Országos Ref. Szeretetszövetség 1934. évi első naplójára.* A naplári rész Beköszöntőt közöl, majd Kormányzó Ur képét és ajánló nyilatkozatát, aztán Kenderest ismeretli. A naptár főrovatai: I. A mi ügyünk, mely a Szeretetszövetség alakulásáról, céljairól, első 2 évről, jövőről, intézeteiről s a vezető munkásairól (tisztikar, püspökeink, főgondnokaink élettrajza arcképeivel) számol be. II. Ige. III. Elvek. IV. Ref. munka (különböző karitatív s egyházitársadalmi intézetek képekkel). V. Szépirodalom (Muraközy, Áprily, Böszörményi Ifj. Szász Károly, Móricz Zsigmond, Gyököcsy stb.). VI. Emlékezőnk (Szenczi Molnár A., Bakcsay S.) s

VII. Tudnivalók.

A tíz ives naptárt gazdag tartalommal, 43 képpel Kiss Ferenc és dr. Incze Gábor szerkesztésében a debreceni városi nyomda igen izléses formában adta ki. *Ára meglepően olcsó: 40 fillér.* A naptárt a HONSZ fiókjai s a Ickészi hivatalok árultják, de közvetlenül is megrendelhető Kiss Ferencnél Debrecen, Kollégium.

A naptár minél szélesebb körben elterjedését úgy magáért az értékes tartalomért, mint főleg a célra tekintettel, melyet szolgálni kíván, melegen óhajtjuk.

Bővebb méltatására visszatérünk.

A DEBRECENBEN JÁRT NÉMET IFJAK A DÉRI MUZEUMBAN, AZ „ECCE HOMO“ KÉP ELŐTT.

A német ifjak debreceni tartózkodásának második napja

Megnézték a város nevezetességeit és kimentek a Hortobágyra.

A Debrecenben tartózkodó német ifjak tegnap reggel istentiszteleten vettek részt a Nagytemplomban, azután csoportokban járták be a várost és megnézték minden látnivalót amit csak nyújthat idegeneknek Debrecen. A strandfürdő is felkeresték, de sajnos, nem tudtak fürdeni a hideg idő miatt a pompás medencékben. Tíz óra körül csoportokban nézték meg a Déri múzeumot, ahol dr. Ecsedi István múzeumigazgató fogadta őket. A német ifjakat elsősorban a néprajzi gyűjtemény fogta meg és nem győztek betelni az érdekesnél érdekesebb látnivalókkal. Német alaposággal mindent megnézték, minden után érdeklődtek és közben arra is volt idejük, hogy mindent dicsérjenek és elragadtatással nyilatkozzanak a debreceniekéről és általában Magyarországról és a nemzetről. Ecsedi igazgató bucsuzásakor a múzeum német nyelvű kis prospektusát adta át nekik.

Még a délelőtti folyamán kiment az egész társaság a Mavart autóbuszokkal a Hortobágyra. A magyar puszta, melyről már oly sokat hallottak, az első pillanatra lenyűgözte és valósággal elvarázsolta őket. Mindent látni, tapasztalni akartak és a hűvös idő egyáltalán nem befolyásolta jókedvüket.

Délben a város a csárdában vendégül látta a német ifjakat, ahol a cigánymuzsika mellett izletes magyar étel elfogyasztásával jókedvű hangulatban voltak együtt a városból ment kísérőkkel. Néhány lelkes Mansz asszony is kiment a német ifjakkal, hogy a vezetésben és a kalauzolásban segítségére legyenek a hivatalos vezetőknél.

Este ismét a vasúti étteremben voltak közös vacsorán a német ifjak és ma reggel utaznak autóbuszokon tovább egyenesen a Balatonra, ahol aztán be is fejeződik magyarországi útjuk és hazamennek Németországba.

Szerdán este a német ifjak vacsorájukat tudvalevően szintén az állomás étterem külön helyiségében költötték el, ahol a Mansz agilis hölgyei kedves debreceni emlékekkel, elsősorban miniatűr kulaesokkal lepték meg őket. Leírhatatlan lelkességgel fogadták a fiúk a kedves ajándékot és a fehér asztal mellett minden fegyelmességük dacára is jókedvű, kacagós gyerekeknek bizonyultak. Egyébként érdeklik, hogy egyetlen egy se idősebb

közöttük 18 esztendősnél. Még a parancsnokok sem. És nem egyetemi, vagy főiskolai hallgatók, hanem el-

Állítólag merénylet készült a budapest-debreceni vonat ellen

A merénylettervet nyomban meghusították.

Budapest, aug. 24. Szerda reggel óta állítólagos vasúti merénylet nyomozásán dolgozik a főkapitányság detektívescsoportjának több tagja: reggel 7 órakor Pestszentlőrincen a vasútvonal 19. számú váltójánál a vasúti munkások fedezték fel, hogy kísérlet történt a Pestszentlőrincen áthaladó debreceni személyvonat, vagy tehervonat kikiklatására.

Már napok óta folyik a munka ezen a környéken, sok munkás dolgozik a vasúti pálya javításán. Szerdán reggel a munkások dolgozni kezdtek s amikor a 19. számú váltóhoz jutottak, egyikük megdöbbenve kiáltott fel:

— Nézzétek, mi történt.

A következő pillanatban a munkások tömege állta körül a váltónál kettéágazó sineket, melyeknek belső oldala a talpfák felé görbülten hajlott be. A sinek elhajlása között méteres idegen sındarab torlaszolta el a vonatkerekek számára szabadon hagyott helyet, a sinek között a talpfák fölött a két sint összetartó és a váltásnál a sinek mozgására szolgáló tengelyvas összehajlítva kunkorodott fölfelé.

A munkások mingvárt észrevették, hogy néhány lépéssel odébb egy másik sındarab fekszik, ugyancsak

sősorban középiskolás gimnázisták, ipariskolások.

Itt említjük meg, hogy a német ifjak érkezésekor nem a Horthy zenekar, hanem az Egyetértés fuvós zenekara szerepelt és Behabecz Miklós karnagy vezetése alatt precízen játszotta a német himnuszt és a felvonulás alatt különböző magyar dalokat.

elgörbülve a talpfák között. A munkások azonnal értesítették különös felfedezésükről a pestszentlőrinci vasúti állomást. Innen a forgalmi tiszt tett jelentést fölöttes hatóságának, mingvárt intézkedés történt, hogy a sinpárt rögtön kapcsolják ki a forgalomból.

Az Államvasutak értesítették a főkapitányság bünyügyi osztályát, hogy merénylet készült a budapest-debreceni vasútvonalon.

A főkapitányságon azonnal intézkedtek a nyomozás megindítására. Dr. Gyórfy Aladár rendőrtanácsos, a sérülési osztály egyik vezetője, a rendőrség egyik autóján a készülő merénylet színhelyére rohogott, ugyanekkor mozgósították a Szücs Kálmán detektívescsoportot, amely-

nek tagjai Pestszentlőrincen vonultak a nyomozás megindítására.

A megtartott helyszíni szemlén megállapították, hogy a 19. sz. váltón hajnalban már áthaladt egy tehervonat, de szerencsére nem történt semmi baj, a negyven kilométeres sebességgel haladó szerelvény kerekei utat találtak a sinek közé ékelt sındarab mellett. A tehervonatot így áthaladt az eltorlaszolt pályán, a sinpár belső részét és a sinek közötti tengelyt behajlította, a sinekre rakott, torlaszul szolgáló sındarabot bevágta a sinek közé, s anélkül, hogy a vezető észrevette volna, hogy merénylet készült, sőtellenül jutott át a pályán. A következő vonat már nem juthatott volna keresztül az illetéknéppen megrongált utzakaszon.

Megállapították, hogy a már járt tehervonattal is szerencsétlenség történhetett volna, de a következőnél feltétlenül katasztrófát okozhatott volna a merénylet. A nyomozás megindulásakor az volt a feltevés, hogy kommuniszták kísérelték meg a merényletet, de az órákig tartó helyszíni nyomozás során az a vélemény alakult ki, hogy a vakmerő kísérlet egy, esetleg két ember egéri akciójára lehetett.

Megállapították, hogy kedden este a vasúti munkások, miután végeztek dolgukkal, a fölösleges sin- és vasdarabokat a vasúti pálya mentén helyezték el, úgy látszik, éjszaka a merénylő a 35–40 kilós sındarabokat egyedül helyezte el a váltó mellett és a sinpáron keresztül.

A detektívescsoport tagjai a titokzatos bűntény színhelyén megkezdték a széleskörű nyomozást, kihallgatták a környék lakosságát, de nem sikerült nyomra jutni.

Kivette öccse kezéből a flóbertpuskát, amely közben elsült és megölte

Egy kisleány halálos szerencsétlensége az egyik hajdúnánási tanyán.

Megrázó szerencsétlenség történt tegnapelőtt Hajdúnánás mellett a Ret. 458. számú tanyán. Egy véletlenül elsült flóbert golyója halálosan megsebesítette Kanda Zsuzsanna nevű 14 éves kisleányt, aki még a helyszínen meghalt. A szerencsétlenségről egyébként az alábbiakat jelentik:

Tegnapelőtt délután halva szállították be Hajdúnánásra Kanda Zsuzsanna 14 éves leányt, aki a Ret. 444. számú tanyán lakott. A gyerek fején a balfüle fölött egy lött seb volt, melynek következtében meghalt.

A nyomozás megállapította, hogy

Várad János 458. számú tanyáján történt a szerencsétlenség. Kanda Zsuzsanna itt játszadozott hétéves János nevű öccsével. A kisleány az egyik szekrény mellett egy 9 mm-es flóbertpuskát talált, amellyel játszadozni kezdett. A leány meglátta a fiú kezében a puskát és rászólt:

— Add ide azt a puskát, Jani, mert el talál sülni.

Ezzel mindjárt a flóbert után nyult és kivette a kisleány kezéből.

A fegyvert vissza akarta lökni a sarokba, de amikor a puska tusa a földre hűtődött, a cső még a ke-

zében volt. Az ütődés következtében az amugy is rozoga závarzat valószínűleg meglódult és a fegyver elsült. A golyó a kisleány füle mellett hatolt be a koponyába. Kanda Zsuzsanna velőtrázó sikoltással ejtette el a fegyvert, majd végigvágódott a padozaton. A golyó által ütött sebből vér bugygyant elő és egész arcát bevérte. A sikoltásra azonnal beszaladtak a szobába, de a leányon már nem lehetett segíteni. A kis Kanda Zsuzsanna rövid idő alatt kiszilveredett.

A hajdánánási rendőrség telefonon jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, amely gondatlanságot lát fennforogni s ezért indítványt tett a vizsgálóbíróságnak a holttest felboncolására és a vizsgálat megindítására. A vizsgálóbíróság döntéséről függ, hogy a szerencsétlenséggel kapcsolatban ki ellen indítanak eljárást.

A hajdánánási rendőrség telefonon jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, amely gondatlanságot lát fennforogni s ezért indítványt tett a vizsgálóbíróságnak a holttest felboncolására és a vizsgálat megindítására. A vizsgálóbíróság döntéséről függ, hogy a szerencsétlenséggel kapcsolatban ki ellen indítanak eljárást.

Az egész világon óriási szélvihar pusztított

AMERIKÁBAN EZERSZÁMRA DÖNTÖTTE ÖSSZE A HÁZAKAT A VIHAR. KÉTEZER HA LOTT KINÁBAN.

Tegnap országsszerte heves szélviharok voltak. Debrecenben is csaknem egész nap tombolt a szél, nagyobb kárt azonban nem okozott. A levegő estére annyira lehült, hogy egészen őszies hűvös idő lett.

PÉNTEKRE JOBB IDŐ LESZ.

A Meteorológiai Intézet a következőket jelentette ki az időjárásról:

Először tegnapelőtt érkezett hazánkba nyugatról egy erőteljes szélberontás. Ezt a szélberontást néhányórás csend követte, tegnap hajnalban még nagyobb erővel lépett fel. A tegnapi viharok csak nagyon kevés helyen hoztak esőt. Az erős szélberontásnak természetesen megvolt a hatása is, nagy mértékben lehűtötte a levegőt és délelőtt a napsütés ellenére is megakadályozta a hőmérséklet emelkedését. Péntekre várható a hőmérséklet lassú emelkedése, a javuló tendencia tartani fog, az éjszakák azonban már hűvösebbek lesznek.

Időprógnózis: Még változékony idő, de gyengülő szelekkel és kevesebb esővel. A nappali felmelegedés kissé erősebb lesz.

AZ ORKÁN PUSZTÍTÁSAI AMERIKÁBAN.

London, augusztus 24. Most érkeztek részletek arról a retentő erejű orkánról, amely az Egyesült Államok keleti partvidékét végigseperete. A vihar eltérte a telefon- és távíró-, valamint a villanyvilágítási vezetékeket, a házak ezreit rombolta össze s a nyomában jövő felhőszakadás valóságos özönvízzel árasztotta el egyes városok utcáit, a földszintes házak lakói kénytelenek voltak az uccára menekülni. A vonatokat Ocean City, New-Jersey és Philadelphia környékén a nyílt pályán meg kellett állítani. Washington sem kímélte meg a vihar, a Fehér Ház közelében fákat tépelt ki tövestől. A városban órákig sötétség volt, mert a vihar elpusztította a vezetékeket. A szélvész az éjszaka folyamán elérte New-Yorkot és környékét. A kikötőkbe és a repülőtereken abbahagyták a munkát. Cheapeak öböl kotróhajójának 30 tagú legénysége a hullámokban lelte halálát. A Hatteras-fok világító tornyát az orkán a nyílt tengerre sodorta. Nem érkezett hír a City of Norfolk nevű kétezer tonnás gőzösről, amely úthab volt Baltimorból Norfolk felé.

PUSZTIT A SÁRGA FOLYAM.

Pekingből távrafozzák a Timesnek, hogy Honan tartományban a Sárgafolyam óriási területeket elöntött árvízével. Hwashien környékén ötszáz falu áll víz alatt, csupán itt háromszázezer ember vált hajléktalanná. A lakosság élelmiszer és ruha nélkül menekült. A szerencsétlenséget a környező országgrszek katasztrófájává teszi az a körülmény, hogy a termés is teljesen elpusztult. Egvedül Liulin városkában kétezerszáz embert sodort magával az ár, ezek valamennyien elpusztultak.

AZ OLASZ HEGYEKBEK HAVAZOTT

Róma, augusztus 24. Az idő a legutóbbi zivatarok következtében egész Olaszországban lehült. Rómában tegnap a hőmérő alig emelkedett a 30 fok fölé. Egyéb vidékeken jégeső vult végig. Bergamo környékén a hegységben havazott és olyan hideg idő állt be, hogy a lakosság télikabátban jár. A hó még ma is több centiméter magas.

VIHAR ÉS JÉGESŐ A DUNÁNTULON

Győr, augusztus 24. Felsődunántúlon az elmúlt éjszaka újabb viharok, jégverés és villámsapások pusztítottak. Vas-, Sopron- és Győrmege déli részén a villám több helyen gyújtogatott. Rábatótfalu községben egy gyerekbe beleütött a villám, aki a villámsapás következtében megbénult. Zalában, Somogyban a pusztító viharok rendkívül sok kárt okoztak. Harkány és Siklós környékén mázsaszámra fekszik a fák alatt a levert gyümölcs.

A MEGRONGÁLT HIDON KISIKLOTT A NEWYORKI EXPRESSZ — NÉGY HALOTT.

Washington, augusztus 24. A new-yorki expresszvonat egy folyó feletti hidon áthaladás közben hat hálókocsival kisiklott. Négy ember meghalt, nyolc megsebesült. Azt hiszik, hogy a híd ellenállóképességét az utóbbi napokban pusztító szélvihar gyengítette meg.

KIÖNTÖTT A RÁBA.

Körmend, augusztus 24. A Rába esü-törtökön Körmenden és a szomszédos Horvátnádajla községben kilépett a medréből és elöntötte a mezőket. Körmenden több uccába behatolt a víz. A megáradt Rábából 50 kilós harscát foglalt ki.

A DEBRECENI EGYETEM ÚJ TANÁCSA

A napokban érkezett le a debreceni egyetem új tanácsához a kultusz-miniszter leirata, melyben a jövő 1933-34. tanévre megválasztott egyetemi tanács tagjait tisztviselőikben megerősíti. A jövő évi egyetemi tanács tehát a következő: Rector: Vargha Zsigmond hittudománykari ny. r. tanár, dékánok: a jog- és államtudományi karon dr. Baranyay Béla ny. r. tanár, az orvostudományi karon: dr. Orsós Ferenc ny. r. tanár, végül a bölcsészettudományi karon dr. Pap Károly ny. r. tanár.

A PRÁGAI CIONISTA KONGRESSZUS

Prága, aug. 24. A cionista kongresszus a németországi zsidók helyzetéről szóló javaslatát, amelyet a határozatot tervező bizottság terjesztett elő, ma este tulnyomó többségben elfogadák. E közös határozati javaslatról függetlenül, a revizionisták és a demokrata revizionisták külön határozati javaslatot terjesztettek elő, amelyet azonban elvetettek. Az elutasított határozati javaslat bojkott-zaradékok is tartalmazott.

Szeptember 21-én kezdődik a Reichstag gyujtogatási pere Lipcsében

Lipce, augusztus 24. A birodalmi törvényszék negyedik büntetőtanácsának elnöke szeptember 21-én délelőtt 9 óra tájban a birodalmi gyűlés felgyújtása tárgyában indított pör tárgyalását. A főtárgyalást Lipcsében, a bizonyító eljárást azonban Berlinben tartják meg, mert a tanúk legnagyobb része Berlinben lakik és a szükséges helyszíni szemlék is Berlinben fognak megtörténni.

HITLER EGYKORI GYÁM-JÁNAK FIA AZ OSZTRÁK RENDŐRSÉGEN

Récs, augusztus 24. Linzből a rendőrség oly értesüléseket kapott, hogy a nemzeti szocialisták illegális terveket szőnek. Ezzel kapcsolatban a rendőrség kihallgatta Mayrhofer osztrák államvasuti főtisztviselőt a városi tanács nemzeti szocialista csoportjának volt vezetőjét, aki a lapok jelentése szerint Hitler kancellár egykori gyámjának a fia.

A NÉMET TÖRZSEK SZELLEMI EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Berlin, augusztus 24. A nemzeti szo-

cialista német diákszövetség birodalmi vezetősége közli, hogy a tanulmányok folytatása céljából Ausztriába utazó diákokat a német kormány mentesíti az ezer márkás kiutazási illeték elől, mert ezzel is elő akarja segíteni a német törzsek szellemi együttműködését.

RÉTRE ÉGETETT HOROGKERESZTÉRT 3 HÓNAPRA ITÉLTÉK EGY NAGYBIRTOKOST

Innsbruckból jelentik, hogy Rissel nagybirtokost háromhónapi fogházbüntetésre és súlyos pénzbüntetésre ítélték mert birtokán egy tisztáson horogkeresztalaku fölégetett helyet találtak. A nagybirtokos azzal védekezett, hogy a tettes nem ő, hanem az égetés az ő tudtán kívül történt, ezt a védekezését azonban nem fogadták el, arra való hivatkozással, hogy a legújabb rendelkezések értelmében mindaddig, amíg az ismeretlen tettesek kinyomozására megindított eljárás nem jár eredménnyel, őt kell bűnösnek kimondani. Érdekes, hogy ezt az új jogszabályt ezuttal alkalmazták először.

Pánik Nagyváradon a villamosmű kazánházának kigyulladásá miatt

Csak a véletlen mentette meg Nagyváradot a beláthatatlan katasztrófától. — Öt tüzoltó oltás közben megsebesült.

Nagyvárad, augusztus 23. Szerdán reggel nyolc óra tájban óriási izgalmat keltett Nagyváradon a futótűzként elterjedt hír, mely szerint kigyulladt a városi villamosmű. A tüzoltók autók kál azonnal kivonultak, ugyanakkor pedig ötven rendőr futólépésben a helyszínre sietett.

Pár perc múlva a városban megálltak az összes villamoskocsik, mely körülmény fokozta a lakosság izalmát.

Szerencsére azonban a tűz nem volt olyan nagyarányú, amint azt elhíresztelték, de roppant veszélyes volt, mert ha a villamosművek kazánházának tetőzetén kiütött tűz miatt a kazánokat fűteni nem lehetett volna, egyrészt megáll a vízszolgáltatás és lehetetlenné válik minden oltási kísérlet, másrészt pedig

kazánrobbanás történhetik, ami borzalmas katasztrófát von maga után.

A villamosműveknek harminc évvel ezelőtt épült fel a kazánháza,

SZEMÉRE VETETTÉK SZEGÉNYSÉGÉT, GYLKOLT

Kanizsa, augusztus 24. Galambos községben Dávid János 26 éves földműves nemrég feleségül vette Molnár János vagonos 60 éves gazda leányát. A fiatalok közös háztartásban éltek az öregekkel, de a férfiak között állandó volt a veszekedés, mert Dávidnak minduntalan a szemére vetették szegénységét. Dávid emiatt kétszer a kulba ugrott, de kimentették. Ma reggel az apósát és a vő kiment a mezőre kukoricát kapálni. Ismét szóváltásba keveredtek s ennek a folyamán a vő kapával kétszer úgy fejbe vágta az apósát, hogy az rögtön meghalt. Dávid erre hazament s anélkül, hogy elmondta volna, hogy mi történt, megvárta, míg a csendőrök letartóztatták.

Féltéglákkal és dorongokkal véresre vertek egy napszámot

Tegnap délután a Kishegyesi uti vámháznál, három ismeretlen egyén meglátta a tüzet, előbb Minimax tüzoltószerrrel próbálta oltani, de a tetőzet magassága miatt ez a kísérlet csődöt mondott. Az oltás alkalmával öt tüzoltó megsebesült. Négyen könnyebben, egy Magyar János nevű tüzoltó azonban elég súlyosan, mert a nagyváradi tüzoltóság gázmaszkokkal még nincsen felszerelve, egy erős vízszögárral a szemébe, ugyanakkor pedig lángoló gerenda esett a fejére is.

Az ország minden részéből sereglenek majd a debreceni Ipari Vásárra

Budapestről Fülleres gyorsal kétezer, Miskolcra ezerhatszáz, Szegedről ezer, Békéscsabáról 1500 látogató jön Debrecenbe. — Budapestre máris ötszáz vásárjegyet igényeltek

Egyre nagyobb méreteket ölt ország-szerint az érdeklődés a Tiszántúli Ipari Vásár iránt. Az előkészületek hetek óta imponáló tempóban folynak és csak most kezd a maga valóságában kibontakozni az a nagyszabású elgondolás, amit alig egy hét alatt teljes megvalósulás követ.

A rendezőség és vezetőség azonban nemcsak távoli érdeklődők érdekében követ el mindent, hanem a helyi vásárlók és érdeklődők ügyét is szolgálja akkor, amikor olyan látványos és értékesvásárt rendez, amire mostanában példa nem volt.

El lehet mondani, hogy megmozdult a társadalom minden rétege ezzel az ipari vásárral kapcsolatosan Debrecenben. Valahogyan mindenkinek szívére ült az, hogy itt siker legyen úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban. Egyesületek, társulatok, intézmények természetesen elsősorban az Ipartestület versenyre kelten munkálkodnak a siker érdekében.

Debrecen városa, mint törvényhatóság szintén megadott és megad minden lehetőséget, segítséget arra, hogy itt úgy a rendezés, mint a kivitelezés méltó legyen az ősi civis városhoz. Maga Vársáry István polgármester is azon buzgólkodik, hogy ez az ipari és kereskedelmi seregszemle Debrecen ipari és kereskedelmi életét valóban reprezentálja. Éppen azért nemcsak azt adta meg és bocsátotta a rendezőség és főbizottság rendelkezésére, amit kértek, de még ezenfelül is.

Az ipari vásár elnökségét, Vági István ipartestületi elnököt báró Vay László főispán és dr. Baltazár Dezső püspök levélbéli megkereséssel biztosították arról, hogy a siker érdekében minden tehetőt megtesznek Debrecen iparos és kereskedő társadalmáért. És úgy a főispán, mint a püspök a legtel-

jesebb sikert kívánja a rendezőségnek a vásár alkalmából.

Az államrendőrség debreceni kapolánysága szintén a legmesszebbmenő előzékenységgel intézi a vásárral kapcsolatos hozzájuk tartozó ügyeket és biztosították a vezetőséget arról, hogy fennakadás nélkül, a legteljesebb rend és segítség mellett állanak a siker biztosítása mellé.

És most már megindultak a jelentkezések is a Vásár megtekintésére. Tegnap pl. többek között csak Budapestről egy tételben ötszáz vásárjegyet igényeltek. A rendezőség ezen a téren is elkövetett mindent, hogy minél nagyobb kedvezményt tudjon biztosítani az idejövő vendégeknek. A kedvezményes vasúti jegyre jogosító igazolvány árát egy pengő husz fillérben szabták meg.

Az eddigi jelentések szerint Budapestről filléres vonattal kétezer, Miskolcra ezerhatszáz, Békéscsabáról ezeröttszáz és Szegedről egyszáz sarmélyes kultúrónal fog érkezni Debrecenbe szeptember 3-án és 8-án. Azonban az előjelek szerint még többen is jönnek ezekből a városokból is és a jelentkezések folynak Magyarország minden jelentősebb városában. Természetesen a környékről, a Tiszántulról, Bihar, Szabolcs, Békés, Hajdu megyékből meg éppen seregestől jönnek a megújuló érdeklődés és felkeltett kíváncsiság állandó fokozásában a tiszántúli ipari vásárra.

A Kollégium udvarán már megkezdődtek az építkezések. Valóságos panorámát varázsolnak erre az egy hétre a debreceni iparosok, kereskedők az ősi iskola udvarára a különféle pavilonok, áruló helyek megépítésével.

Debrecen készül az ő nagyhetére, ipari és kereskedelmi seregszemléjére, ami bizonyára nemcsak erkölcsi si-

ker, de a vásárlás fokozásával anyagi sikert is hoz a város társadalmának.

FELHÍVÁS A DEBRECENI KERESKEDŐKHOZ.

Mind azon kereskedők, akik a Tiszántúli Ipari vásáron saját üzleti he-

lyiségekben akarnak részt venni és részesei lenni óhajtanak a vásár kedvezményeiben és az idegenforgalom előnyeiben, azok jelentkezzenek ma és holnap délelőtt 10—12 óra, vagy délután 3—5 óra között az Ipartestület vásár irodájában.

Külföldiek

Debrecenről

... Megértjük most már a magyarság szenvedését

Az idegenforgalom fellendülése, a sok nálunk járt idegenre tett kedvező benyomás máris meghozta a maga eredményét. Egymásután jelennek meg külföldi lapokban spontán, nem pénzért írt dicséretű cikkek Debrecenről, a Hortobágyról jönnek a köszönő, elismerő levelek, melyek remélni engednek, hogy jövőre nagy idegenforgalomra számíthat Debrecen.

A legrégibb svájci, 195. évfolyamába lépő Feuille d'Avis című neuchâteli napilapnak az újságíró kongresszus alkalmával nálunk járt szerkesztője, Rodó Mahert a svájci egyetem ősi város lapjában már tíz cikket írt Magyarországról, most pedig beküldte dr. Vársáry István polgármesternek »Mirage et musique à travers la steppe hongroise« című cikkét, melyet két pompás hortobágyi kép díszít. Leírja hortobágyi látogatását, a pusztát végtelen költészetű és bájút, majd így fejezi be: Szép, ősi és érintetlen a puszták világa, harmónikus egyesítvén magában a magyar lélek tulajdonságait: a büszkeséget és a méltóságot. Ez a magyar lélek erős és nemes, eredeti és kulturált, melyet nagygyá tettek századok szenvedései. Megpróbálta a sors ezt a nagyszerű fajtát, mely dacol a sorssal anélkül, hogy valakit bántana!

A másik hír Bernből jött. Onnan írt Zöld József tb. polgármesterhelyettesnek Franz Blatter, a nálunk járt cserkész vezetője. »Sietek megírni, hogy a svájci cserkészeknek mily végtelenül jól esett a debreceni tartózkodásuk, kivált a nagyszerű és meleg fogadtatás a városi hatóság és Debrecen népe rész-

ről. Felejthetetlen benyomás volt ez, melyet magunkkal hoztunk és nem fogjuk elmulasztani, hogy az Önök szép városa dícséretét lelkesen mindenütt ne hirdessük. Öszinte hálával F. Blatter.

Nem kevésbé érdekes az a levél, melyet a református francia cserkészek vezetője Jalabert colliouri ref. lelkész írt dr. Kulthi Sándor ügyvédhez, az idegenforgalmi Bizottság ügyvezetőjéhez:

»Hazaérkezve, a francia cserkészek vezetősege nevében is hálás köszönetünket fejezzük ki a szíves debreceni fogadtatásért. Felejthetetlen emlék marad egész életünkre az Önök vendégbarátság. Nem tudom leírni, mennyire meghatót bennünket, mikor az állomáson szökött hozzánk. Ez a látogatás szorosabbra fogja fűzni barátságunkat és szeretetünket a sokat szenvedett magyar nép és közöttünk. Jobban megértjük most az önök fájdalomát és szenvedését és legyenek biztosak benne, hogy mindent el fogunk követni, hogy meg-egyezés és megértés lehessen közöttünk és egyházaink között is. Kérjük köszönetünket átadni Juhász Nagy Sándor és Sipos Imre uraknak, akik kísérték, elláttak bennünket, a kedves urasszonyoknak. A jó Isten áldja meg és tegye boldoggá Magyarországot! Jalaber.

Papp Tibike életének 3-ik évében elhunyt, temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztelmező ravatalozó terméből. Halálát szülei: dr. Papp Antal MÁV főintéző feleségével és kiterjedt rokonsága gyászolja. A temetést Gebauer temetkezési vállalatja rendezti.

A VÉRES FÖLD

REGÉNY

(54. folytatás.)

— Instálom alássan, mi lesz a holnapi do-log? — állított be Kolompér Ferenc a vacsora végén.

— Meglátjuk reggel, hogy mit dolgozhatunk, Ferenc — mondta tétovázó gondolkodással Lehel.

— Gondolom, hogy búzát rostálnánk, mert a malomba kellene menni. Nincs liszt, — dévankozott Ferenc.

— Lehet, lássa, az jó lesz, — egyezett bele a tervbe Lehel.

— Ha pedig jó idő találna lenni, úgy a főbbi iga elmenne az erdőre — sorjázta tovább az öreg eseléd a dolgot.

— Az is jó lesz...

— Szerencsés jó éjszakát kívánok, — köszönt el Ferenc.

— Egy pohár bort, Ferenc bácsi, — és már töltötte is Pista a vizespohárba a bort.

— Igen megköszönöm. Csunya hideg szél van odakint, — törülte félre loncos bajusza szárait Ferenc és egy hajtókára kiitta a borát, hogy aztán köszönettel elmenjen.

— Nagyon gyenge bőrben van az öreg, — jegyezte meg Pista, amint a vén eseléd befette maga után az ajtót.

— Próbáltam már, hogy kímélem valamennyire, de nem lehet vele bírni. Folyton mozog, mindenütt ott van. Nem tudok vele mit csinálni, a véreben van a hűség és a szorgalom, — mondta Lehel szeretettel.

— Lehel, én már régen akartam tőled kér-

dezni egyet, mást.

— Én is tőled, — nézett öccsére Lehel, aki mintha kitalálta volna a bátyja gondolatát, lesütötte a szemét és úgy mondta:

— Kérdezz, hiszen már régen várok ezekre a kérdésekre.

— Nézd csak, öcsém, — kezdte el a beszédét szerettől Lehel, — tulajdonképpen mit akarsz? Már leérettségiztél, hát illene valamihez kezdeni. Jól tudod, hogy nem azért mondom mindezt, mintha szabadulni akarnék tőled, hiszen ha akarod, úgy holnap már kettészakíthatjuk a földet, aztán csinálja kiki a maga dolgát. Jól tudod, Pista, hogy nem azért beszélek, mintha terhemre volnál itthon, de én úgy szeretném, hogy valami pályát is választanál magadnak. Láthatod, hogy ma már a föld a legbizonytalanabb...

— Ezek szerint azt hiszed, hogy alapja van ezeknek a híreknek? — nézett Pista rebent félelemmel a bátyja szemébe.

— Most már biztosra veszem, — felelt reményvesztett hangon Lehel.

— És aztán mi lesz?

— Nem tudom, — hajtotta le Lehel a fejét, mert most már ő nem bírta elviselni az öccse kutató tekintetét. Újra közéjük furakodott a zárkózottság és most már mind a ketten megbánták, hogy ismét felvetették ezt a kérdést. Hosszan, némán néztek maguk elé, de egyetlen közölhető gondolatba se tudtak belekapaszkodni. Az öreg, oszlopos óra halkán ketygett és olvasta a nehezen pergő pereceket. Hosszú idő múlva Pista felnézett az órára és

megszólt, éppen, hogy mondjon valamit:

— Még csak kilenc óra van...

A bátyja is feltekintett az aranyozott óralapra és intett a fejével, hogy: valóban kilenc óra van, majd cigarettát vett elő, rágyújtott. Míg a kékes füst lassan szállott, figyelte annak az utját és újra megszólt:

— Nem akarsz tanulni?

Pista nem felelt mindjárt. Látszott rajta, hogy töpreng a feleleten, aztán csak annyit mondott:

— Nem érdemes, — itt...

— Ujra menni akarsz? — nézett rá szomorúan a bátyja.

— Azt nem mondtam. Itt maradok! De tanulni? Egyelőre legalább semmi kedvem sincs ilyesmire. Várok. Magam sem tudom, hogy mire.

— Hiába, — legyintett Lehel a kezével.

— Ne haragudj rám, Lehel, de most semmi kedvem sincs, hogy valamihez kezdjek. Ha azonban te nagyon akarod, a te kedvodért megpróbálhatom...

— Én nem erőltetek, Isten őrizz. Maradj itthon. Az ellenben bizonyos, hogy ma többet kell dolgozni, mint valaha. Ma minden perc vétek, mit hiába töltünk el. Látod, én a te helyedbe beiratkoznék az egyetemre, vagy, — hiszen nagyon ügyesen festesz, az akadémiára, de tanulnék...

— Érdemes? — nézett maga elé a fiú, majd megfontoltan mondta: — Lehel, én úgy, de úgy undorodom mindentől, hogy el se tudom mondani. Bennem egy esztendővel ezelőtt, mikor ismét elbuktattak az érettségim, mindent, de mindent meggyilkoltak. Én azóta nem találok magam, azóta nem lelek értéket magamban. Sokszor úgy érzem, hogy olyan vagyok, mint egy halott, akinek mindegy, hogy milyen koporsóba temetik el, — nézett most már fásultan a bátyjára a fiú.

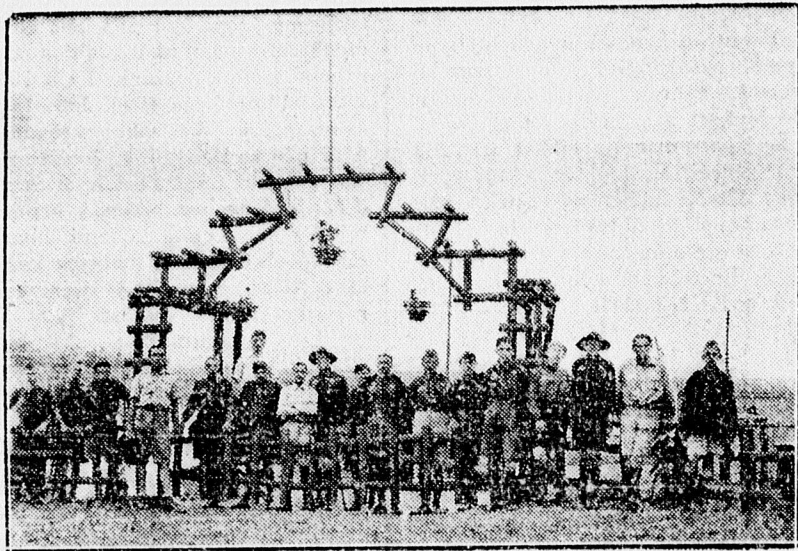
(Folultatjuk.)

A Török Bálint cserkészcsapat a dsemborin

Szép és érdekes volt a Török Bálint cserkészcsapat kapuja a jamboreen. A tábor Szőőr József iparostanonciskolai igazgató tervei szerint épült meg. A kaput Galambos László rajvezető tervezte és a helyszínen építette meg. Összesen 22 fiú volt táborban, parancsnokuk Rác István, helyettese Udvarhelyi Béla. Beosztott tisztek: Kiss Lajos és vitéz Tamássy Lajos. A csapat őrvezetői: Sente Béla, Schönherr Lajos, Kiss Imre. Cserkészek: Losonczy Ferenc, Keresztesi Kiss József, Kovács Sándor, Kovács Gábor, Molnár József, Csirják Imre, Nagy Imre, Vértési István, Ramocsa József, Katona József, Kolocsán Mihály, Sipos Gábor, Karsai László, Polgár László, aki hamarabb akart hazamenni és ezért kerékpáron indult el a jamboreeről, Karcagig el is jutott, de ott egy megvadult ló elütötte

és kórházba szállították. Ugyancsak ebben a táborban volt beosztva Tiszafüredről Szabó Lajos, Zelei Gyula és Moravánszky Ákos. A tábor területén hatalmas földaszatlon a Nagytemplomot, a Hortobágyot mintázták ki. A zászlórúd egy óriási földből alkotott cserkészkalap mellől emelkedett ki. A csapat 43 debreceni leányt, a 83. Bethlen Kata és a 140. Damjanich Jánosné leányescserkész csapat tagjait megvendégelte. A leányescserkészek dr. Versényi Klára tanárnő és Kovács Julia tanítónő vezetésével látogatták meg a debreceni cserkészeket.

A fiúk segítettek az irakiaknak és az angoloknak táport építeni és a japánoknál sokszor adtak őrseget. Ennek a csapatnak hat tagja a repülő altáborban működött eredményesen.

954. sz. Török Bál int cserkészcsapat.

Elütött egy pirostaxi egy tisztviselőt a Hunyadi uccán

Könnyen végzetessé válható autóbaleset történt tegnap a Hunyadi utca 17. sz. ház előtt. Egy arra haladó piros taxi elütötte az uttesten tartózkodó Weisz Károly 27 éves tisztviselőt, aki a Műszaki és Kereskedelmi RT-nél van alkalmazva. Weisz Károly az üzlet előtt egy ott álló autóval volt elfoglalva, amikor arra haladt az állomás felé egy pirostaxi. Weisz Károly félrelépett az autó elől, azonban a taxi sárhányója elkapta és a földhöz vágta.

A pirostaxi vezetője azonnal megállt és a baleset színhelyén hamarosan összehívték a járókelőket. Ertesítették a mentőket, akik kirobogtak a helyszínre és első segélyben részesítették Weisz Károlyt, aki a karambol következtében a jobb alszáron, az arcán és a két kézfejen szenvedett sérüléseket. A baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit érte a felelősség.

Aki az azonos ridikül és a besurranó tolvaj ruhájához hasonló fehér ruha folytán került gyanuba

Hírt adtunk arról, hogy a rendőrségre előállították ifju Nagy Lajosné Gajdos Mária Szotyori ut 28. sz. alatti lakost, aki ellen az a gyanu merült fel, mintha besurranó tolvajlásban lett volna részes. A lefolytatott nyomozás azonban megállapította, hogy ifju Nagy Lajosné ártatlanul került a gyanúsításba, még pedig igen különös módon.

Tényleg működött a városban egy jól öltözött besurranó tolvaj, aki fehér nyári ruhát viselt. A bementolt személyleírások egész véletlenül tényleg nagyon hasonlítottak ifju Nagy Lajosné külsejéhez. Természetesen ez a pusztán gyanu még nem lett volna elég a rendőrségnek az őrizetbe vételhez, azonban ismét közbe lépett a furcsa véletlen, amennyiben Nagy Lajosné-nál egy hasonló ridikül találtak, amilyen az egyik károsult lakásáról elűnt.

Ifju Nagy Lajosné kihallgatásakor elmondotta, hogy a kérdéses ridikült

egyik ismerősétől kapta ajándékba. Ifju Nagy Lajosné vasárnap hallgatta ki a rendőrség, amikor is a munkaszünet miatt nem tudták előteremteni a megnevezett egyént, így Nagy Lajosné a szerozatos hasonlóságok áldozataként egy napig a rendőrségen maradt. Másnap azonban a detektívek kihallgathatták ifju Nagy Lajosné ismerősét, aki igazolta, hogy a kérdéses ridikül nem származik lopásból, hanem azt ő ajándékozta. Miután ilyenformán ifju Nagy Lajosné ártatlansága kiderült, természetesen szabadon bocsájtották.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetők a Kiadóhivatalban

Nyilatkozik a Therápia Egészségvédelmi Egyesület

Kifejtik az egyesület célját és közlik, hogy a debreceni orvosok közül eddig 40 hajlandó az egyesület betegeit kezelni.

Mintegy két héttel ezelőtt lépett a nyilvánosság elé a Debrecenben megalakult Therápia Egészségvédelmi egyesület. Azóta a közönség körében, de legfőképp az orvostársadalomban sokszó esik az egyesületről, sőt legutóbb már a sajtóban is pertraktáltak az új egyesület megalakulását. A „Debreceni Független Ujság” tegnapi számában éles támadás jelent meg az egyesület ellen.

A Therápia egészségvédelmi egyesület a D. F. U. cikkével kapcsolatban részletes nyilatkozatot juttatott el hozzánk, melyet már csak abból a szempontból is leközlünk, hogy ezáltal alkalmat nyújtunk a vélemények tisztázására. A Therápia nyilatkozata a következőképpen hangzik:

A Debreceni Független Ujság f. hó 23-iki számában „Óriási felzudulás az orvostársadalomban a Therápia Egészségvédelmi Egyesület megalakulása miatt” cím alatt megjelent és az Egyesület működését rosszindulatú tendenciával félremagyarázni akaró közleményre válaszul az alant írtakban adjuk meg, kérve Főszerkesztő urat, hogy annak b. lapjában helyet adni szíveskedjék.

Már az idézett közlemény címében megnyilvánul a cikkíró tájékozatlansága, amikor azt írja, hogy „egy ügyvédjelölt és hét szakorvos „gründolta” az Egyesületet”. Ez súlyos tévedés. Erre csak annyi a megjegyzésünk, hogy nem „gründolta” ezt az Egyesületet senki, nincs itt semmiféle „magánérdekeltségnek zsebelési szándék”, de igenis életrehívta a mai idők mellett a társadalom nyomorúsága, amely a mai kereseti viszonyok között mind kevesebb és kevesebb összeget tudván egészségének ápolására fordítani, a „Therápia” Egészségvédelmi Egyesületbe tömörült, így akarván ezt a súlyos problémát megoldani és átmenteni, ha mást nem, legalább az egészségét és az életét, a mindnyájunk által várt jobb napokra. Nem tudjuk, miért van ehhez kevesebb jogunk, mint a posta, vasút, helyi vasút és egyéb vállalatok alkalmazottainak, vagy az OTL-be beszervezett annyi tizezernek?

Csődálatos, hogy a cikkíró olyan tényeket akar bedobni a közönségbe, amelyeknek ha egy kissé is utánajárt volna, a cáfolatát maga megszerezhetné volna a maga számára. Egyesületünk alapszabályainak 6. §-a n. i. világosan kimondja, hogy „a tagok szabadon választhatják orvosait”. A 15. § pedig kimondja, hogy „a tagoknak betegség esetén joguk van a szabadon választott orvosok bármelyikét igénybevenni”. Ezzel megdől a „jól informált” cikkíró azon állítása, hogy az Egyesület egy pár „jól kereső orvos” jövendelmét van hivatva „pár száz vagy pár ezer pengővel” növelni. Az a tény, hogy az egyesület csak szakorvosokat foglalkoztat, mert alapszabályai értelmében sem foglalkoztathat másokat és célja is az alapszabályok 5. §-a értelmében az, hogy „tagjait minden esetben szak-egyekeztetésben részesítse”. Ez a cél, reméljük, nem főbenjáró bűn, ami elítélendő. Még kevésbé az, ha egy kissé közelebbről nézzük a módozatokat, hogy az egyesület ezt a célt miként óhajtja megvalósítani?

Az Egyesület a következő tartalmu körlevéllel fordult a Debrecenben gyakorlatot folytató és a szakorvosi névsorban felvett szakorvosokhoz: „Kérjük kötelezettség nélküli szíves értesítését, hogy az Orvosszövetség által később megállapítandó feltételek mellett a „Therápia” Egészségvédelmi Egyesület betegeit hajlandó-e kezelni?”

Körlevélünket küldöncel — és nem ajánlván — juttattuk el a szakorvosokhoz, akik közül a fenti feltételek mellett a betegek kezelésére eddig cca 40 szakorvos jelentkezett. Fenti tény eléggé rávilágít arra a megállapításra, hogy mennyire akarja „hét orvos kisajátítani” az Egyesületet. Ha még hozzátesszük,

hogy a „Therápia” Egészségvédelmi Egyesület f. hó 16-án hivatalosan is árt az Országos Orvosszövetség debreceni fiókjá Elnökségének, akkor látni fogjuk, hogy itt nincsenek „furesa kulisszatitkok” és az Egyesület nem akarja „senkinek az egzisztenciáját létalapjában meg támadni.”

Hogy mennyire nem akar itt senki „zsebelni”, arra elég legyen cáfolatul annyi, hogy az összes bevétel 70 százalékát adja át az Egyesület az orvostársadalomnak. Habár ez belső ügye az Egyesületnek, közreadjuk ezt is, ezzel is illusztrálni akarván, hogy nekünk nincs takaragatni valónk és elbirjuk a legteljesebb nyilvánosság kritikáját is.

A fennmaradó 30 százalékból az alapszabályok 7. §-a értelmében 10 százalék tőkére leirandó, a fennmaradó 20 százalékból kell az Egyesületnek fedezni adminisztratív kiadásait és fizetni tisztviselőit. Ezek után kérjük, hol van itt a haszon? Csak azért irtuk le ezt, mert helyesebbnek tartjuk, ha izléstelenkedés helyett adatokkal védekezünk a cikkben nyüzsgő számos hangos és alaptalan megállapítással szemben és ezzel cáfolunk rá arra a vádra, hogy „itt egy magánüzleti érdekelttség az orvosi tudást üzleti tőkété akarja átalakítani, hogy a hasznót magának zsebelje be”.

Még csak a „gyáripari gyógyászat” megjegyzésre akarunk pár szóval reflektálni, amire az a megjegyzésünk, hogy a betegek ilyenfelosztása mellett a tömegkezelés veszélye elesik s ha betegeinket ennek dacára valamelyik orvos nem kezelne lelkiismeretesen, azt az Egyesület orvosi sorából kizárja és szolgáltatást tovább nem veszi igénybe. Ismerve a debreceni szakorvosi kart, ennek veszélyével nem is számolunk.

Ezzel be is fejeztük a polemizálást. A továbbiakban majd kiderül, kinek van igaza. A közönség majd itelni fog. Ennek jelei már is biztatóan láthatók mert társadalmi különbség nélkül, tömegesen jelentkeznek a tagok, kérve felvételüket, megérve céljaik nemességét és átérve a súlyos helyzetet.

Egészségvédelmi Egyesület „Therápia”

Margitkámhoz

Rövid életed is
Áldás volt a földön...
Nagy ajándék Tőled,
Édes jó teremtményem...

Áldott szíved: jóság,
Messe szíjjel áradt...
Nyomában boldogság
S igaz öröm támadt.

Elszólított az Ur
Boldogabb hazába...
Drága lelked felszállt
Angyalok sorába.

Rajongva szerettünk,
Imádkozva sírunk...
Atyám! vezess oda...
Ahol találkozzunk...

TROJÁN FERENCÉ.

— Már a tizfillérest is hamisítják. A pénzhamisítók úgy látszik már nemcsak az ezüstpénzt, hanem az aprópénzt is hamisítják, mivel azon még a legkönnyebben adhatnak túl. Tegnap Thury Mihály Herceg ucca 9. sz. alatti lakos egy darab jól sikerült hamis tizfillérest szolgáltatott be a rendőrségre, amelyet valahol pénzváltás közben kapott. A pénzhamisítókat keresi a rendőrség, bár vajszínű, hogy a pénzhamisítást nem Debrecenben követték el.

Megkezdődött az ORLE nagykörösi kongresszusa

Csikesz Sándor debreceni egyetemi tanár bejelentette, hogy jövőre országos református kiállítás lesz. — Ballázár Dezső püspök hétfőn tartja beszédét.

Budapest, augusztus 24. Ma, csütörtökön kezdődött a kálvinista pap-ság intézményének, az Országos Református Lelkészi Egyesületnek többnapos nagykörösi kongresszusa, az ottani templomban. Már ezen az első napon 200-nál több lelkes és mintegy 100 hozzátartozó hallgatta az előadásokat. Czeglédy Sándor egyházkerületi főjegyző, mint az ORLE egyik alelnöke nyitotta meg a konferenciát.

Csikesz Sándor debreceni e. ny. r. tanár, főtitkár mondott ezután beszédet. Figyelmet, odaadást, lelkesedést kért a konferencia nagy problémái iránt. Ezután az országos református kiállítás szükségességét bizonyította. A kiállítás elsősorban önvizsgálat lesz a multra s a jelenre vonatkozólag, hogy mennyit végzett a pásztori felelősségből, amelyet vállalt a magyar kálvinizmus, sorsa és fennmaradása érdekében.

Ravasz László dr. püspök különösen fontosnak érzi a református kiállítást és Debrecenben kívánják megrendezni az országos református kiállítást.

Csikesz Sándor bejelentette, hogy 1934 év szeptemberében Budapesten és Debrecenben kívánják megrendezni az országos református kiállítást.

Ravasz László dr. püspök a gyermekáldás korlátozásának kérdésében hangsúlyozta egy felvetett állításra, hogy az anglikán egyház csupán azokban az esetekben ismeri el jogosnak a gyermekáldás elleni orvosi beavatkozást, ha a gyermek halálos veszedelmet jelent az anyára nézve.

Az Országos Református Jóléti Társulat tanácskozásán Gesztelyi-Nagy

László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója beszélt „A magyar falu lelke”-ről. Több megértést kér az egyházak és lényezőinek munkássága iránt, viszont szerinte a lelkészképzésnek is sokkal gyakorlatiasabbnak kellene lenni a falu igényeivel számolónak. Gesztelyi-Nagy Sándor dr. előadásához Ravasz László dr. volt az első felszólaló.

— A lelkészképzés főhibája, hogy az alapelveket nem adja elég erőteljesen, pedig anélkül, a gyakorlati életben kielégítően tájékozódni nem lehet. Ki kell dolgozni a módszert, amely a magyar ref. lelkésznek, mint a falu misszionáriusának rendelkezésére állanak.

Holnap, pénteken folytatódik az ORLE konferenciája. A tanácskozási a következő napokon folytatódik és hétfőn érkezik el csúcspontjára: az ORLE rendkívüli érdeklődéssel várt közgyűléséhez, amelyet Ballázár Dezső dr. püspökelnök vezet. Vasárnap, augusztus 27-én lesz az ötödik országos református presbitéri értekezlet, a Jézus Krisztus váltságáldás ezerkilencszázadik esztendejének jegyében. Az országos presbitéri gyűlés még a következő évfordulóra emlékezik ez alkalommal: négy száz esztendeje annak, hogy Jézus Krisztus váltságáldásának jelentőségét Kálvin János, a párisi egyetem rektora: Cop Miklós számára írt beszédében kifejtette, ez volt a református irányú reformáció első nyilvános színvallása; háromszáz éve annak, hogy Szenczi Molnár Albert, a zsoldárok magyarra fordítója és ötven éve, hogy a legnagyobb magyar református költő, Arany János meghalt.

A taji gondolat és a keresztyénség

Krayzell tanácselnök érdekes kijelentései a békési evang. egyházmegye közgyűlésén.

Békésesaba, aug. 24. Érdekes beszéd hangzott el az arad-békési ág. hitvallású evangélikus egyházmegye Békésesabán megtartott rendes közgyűlésén. A megnyitó beszédet Krayzell Miklós budapesti törvényszéki tanácselnök tartotta, aki tudvalegyen egyházmegyei felügyelő is. Krayzell tanácselnök beszédében a hitlerizmussal is foglalkozott.

— Szemeink előtt ma olyan rendkívül nagyjelentőségű esemény bonthatok ki — mondotta többek közt Krayzell —, amely mellett nem haladhatunk el megjegyzés nélkül és szükséges, hogy ezzel a jelenséggel a magyar evangélikus egyház szempontjából foglalkozunk. Ez az esemény a németországi forradalmi mozgalom. Nekünk a német politikai forradalomhoz, mint egyházi embereknek, semmi közünk nincs. A német evangélikus egyház belső társadalmi alakulása azonban egyházpolitikai szempontból kell, hogy érdekeljen bennünket.

— Kétségtelen, hogy a német átalakulásban ma minden egy személynél forog és ez az egyén az autokratizmus a faji gondolatot is csak lepelnek tekintti.

Aki az autokratizmusnak, a korlátlan hatalmaskodásnak vagyis a „Führertum”-nak a híve, az lábbal tiporja az evangélium alapjait.

amely Márk apostol szerint minden egyházi embertől szolgáló és végletekig menő önfeláldozást kíván. Aki a Führertumnak híve, az leveri a szabad keresztyén ember fejéről a koronát, amit Krisztus helyezett oda.

— De még sarkalatosabban ellenkezik a német forradalmi átalakulásnak másik alapelve az elemi keresztyén gondolkodással — folytatta később Krayzell tanácselnök —, amellyel az autokráciára való törekvés leplezi, kendőzi magát: a faji gondolat. Jézus Krisztus tanításának az alfája és omegája az volt, hogy Isten előtt mindnyájan egyformán bűnösök vagyunk és hogy ennek az életnek nyomorúságait és veszedelmeit csak társadalmi és faji korlátokat nem ismerő ember-szeretettel lehet elviselhetővé tenni. Az a keresztyén, aki a faji gondolat híve lett az egyházban, ezzel megtagadja a keresztyén egyház alapjait: a személyi válogatást nem tűrő felebaráti szeretetet.

— Minket az isteni gondviselés abba a helyzetbe juttatott, hogy ezt a forrongást józan fővel és hideg értelemmel szemlélhetjük és nem követhetjük el azt a hitünk létalapjait megtagadó tragikus tévedést, vagy megbocsáthatatlan bünt, hogy belesodortassuk magunkat a keresztyén alapelvek megtagadásának forgatagába és hogy mi is szembehelyezkedjünk Megváltónk és az evangélikus egyház legszentebb eszményeivel. A mi egyházunkban a „Führertum” gondolatának semmiféle jogosultsága nincsen.

Az osztálysorsjáték húzása

Az Osztálysorsjáték tegnapi húzásának főbb eredményei:

50 ezer pengőt nyert: 13238.
4 ezer pengőt nyert: 21910.
3 ezer pengőt nyert: 35366.
2 ezer pengőt nyertek: 69397 72128 82658.
Ezer pengőt nyertek: 766 3070 27178 40841 45959 55801.
800 pengőt nyertek: 3924 11504 40642 4158343929 83059.
600 pengőt nyertek: 31820 40851 51487 55035 73040 74033.
500 pengőt nyertek: 5941 8574 10691 18177 28879 31231 32346 33393 38514 40762 41515 56824 58277 64748 69051 71186 72078 74897 83176.
400 pengőt nyertek: 2936 5669 7374 10664 11213 13489 14815 15267 17818 19892 19936 20574 21193 23097 24414 25458 28298 29718 30585 33655 34092 35216 42169 42299 46228 48290 49699 52547 53303 57898 59055 61758 62738 63455 66425 67505 70998 71843 72318 77624.

300 pengőt nyertek: 2677 2732 3790 4587 5040 5425 5987 6034 6280 6384 7066 7216 8270 8398 8502 8514 9559 10178 10475 12903 13561 13588 16249 16281 16314 17552 18748 19359 19502 23467 23938 24319 26537 26923 26986 27844 27976 28242 29255 31950 32617 32691 33163 37503 38094 39235 39735 39764 40607 40652 40968 41775 42494 42661 43435 43712 43823 44742 47068 47686 48661 49321 49563 51790 52752 52808 52826 53366 54790 55041 56269 56392 56557 56639 56716 57945 58496 58767 594482 60457 61062 64775 65190 65777 66122 68610 69675 69948 70458 70698 70899 70903 75378 77418 77540 77571 79364 80051 80403 81775 82100. (Felelősség nélkül.)

A mai nap négyezer pengős nyere-ményét a 21910 számú sorsjeggyel a szerencsés Buray Sándor sorsjegydáruda szerencsés vevői nyerték.

Ezer pengőre ítélték Győrben a belga igazgatót ki autójával halálragázolt egy asszonyt

Győr, aug. 24. A győri büntetőtörvényszék esütőtökön soronkívül letartóztatta a három nap óta előzetes letartóztatásban levő Kojoucharoff Kristóf bolgár származású belga sörgyári igazgató ügyét, aki gépkocsijával Dunalmás községben halálra gázolta Szántó Józsefné földműves asszonyt. Büntősen mondta ki a vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségéért és ezért

az enyhítő szakasz alkalmazásával ezer pengő pénzbüntetésre ítélte és elmarasztalta a bűnügyi költségek megtérítésében. A bíróság a 3 napi előzetes letartóztatással 75 napot kiegyenlítettnek vett. Az ítélet jogerős. A bíróság elrendelte a vádlott szabadlábrahelyezését s a pénzbírság lefizetése után folytathatja útját.

Semmi sem új a nap alatt

Már 150 évvel ezelőtt is gabonával fizették az adót

Az adók terményben való fizetésének rendszere nem mai keletű. Amint Hajdusoboszló mezőváros jegyzőkönyvéből kitűnik, már 150 évvel ezelőtt is gabonával lehetett fizetni az adót az országban. 1782 március 24-én ugyanis a Hajdu kerület városában a következő hirdetmény jelent meg:

„Minekutána Nemes Hajdúvárosok Feűri Tisztei az egész hat Hajdúvárosok Lakosainak ezen folyó esztendőben Szegénységgel küzködők voltak Eö Felsőge előtt representálták volna, hogy amiatt Eö Felsőge adóját nem teljesíthetnek: tehát jobb móddal a Királyi Cassának befizetése végett Kegyelmesen Eö Felsőge Magyar Országban Magazinumokat rendelt oly véggel, hogy a Portiofizető Lakosok, kik pénzt nem fizethetnek, Elettal a mindgyárt előszámlált Magazinumokban beszállítván Portiójukat a Magazináriusok Quantantínai mellett, Kétszeres Életnek és Abraknak, ugymint Zabnak és Árpának meghatározott árai szerint. A Magazinumok nevek szerint ezek, melyeket Eö Felsőge az Országban rendelt, melyekben az Élet a Portiofizető emberektől bé fog vétetni. Ugymint Baja, Trentsén, Leopoldvárossa, Buda, Esztergom, Moson, Komárom, Poson, Győr.

Bajában mind a rozs, mint az Árpa vagy Zab akeptáltatik 48 krajcáron, Trentsénben pedig 1 Rhénes forinton, Leopoldvárosában 54 krajcáron, Budán 54 krajcáron, Esztergomba és Mosonba 56 krajcáron, Posonba 1 Rhénes forint 3 krajcáron, Győrbe 54 krajcáron.

Meg kell jegyezni, hogy mind a Gabonának, vagy Kétszeres Életnek tisztának kell lenni, különben Magazinumokban nem fog akeptáltatni. Ezen meghatározott Életnek pedig a meghatározott áron Posonyi mérték két vékájával szállítván fognak bé vétődni.

Utóllýára Kegyelmesen elrendelte Eö Felsőge, hogy valakik Pénzül Portiojokat bé nem fizethetnek, tehát octobernek végével a meghatározottat Elettal tartozni fognak a Restánsok Portiojokat leszállítani a már megfrott Magazinumokban. És ha ezt Önként a Restáns Portiofizető lakosok nem cselekednék, tehát a Magistrata Kőtelessége szerint tartozik a Restáns Lakosokat erővel is Restantiájok szerint a fellyebb megirt Életnek árra szerint a Magazinumokba beszállítani.

TEAVAJ
PASZTÖRÖZÖTT TEJBŐL

olcsón kapható

a kiadó-hivatal

pénzáránál

42 ES FEL MILLIÓ LAKOSA VAN OLASZORSZÁGNAK

Róma, aug. 24. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Olaszország lakosága jul. 31-én 42.520.000 volt, amely az 1931 április 21-ikihez képest 868.383 főnyi szaporulatot jelent.

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.

— Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Aranyaugyal”, Piac u. 50. Telefon 24—53. „Nap”, Piac u. 1. Telefon 27—73. „Tisza”, Magoss György tér 9. Telefon 24—52. „Boeskar”, Cegléd u. 22. Telefon 29—14. „Mátvás király”, Nyilastelep, Vámospéresi út 16. „Árpád fejedelem”, Csapókeret, Jánessy u. 44.

— Hindu egyetemi tanár Debrecenben. S. C. Mukerjee hindu egyetemi tanár még a dombori alkalmából jött Magyarországra, ahol hosszabb tanulmányútát akar tenni. S. C. Mukerjee professzor az indiai Jaipur államban, Khetri városában a filozófiai tudományokat tanítja az egyetemen s egész Keleten nagy tiszteletnek örvend. Tanulmányútja során most érkezett meg Debrecenben, ahol három napig foglenni s ezalatt az idő alatt megtekintti a város nevezetességeit és tanulmányozni akarja az itteni kulturális intézményeket. Az érdekes vendég, aki turbános nemzeti ruházatot visel, az Angol Királynőben szállott meg s amere megjelenik, mindenütt élénk feltűnést és érdeklődést kelt.

— A városi nyugdíjas tisztviselők és alkalmazottak egyesületének közgyűlése nem nint az a lapokban tévesen közölte volt aug. 29-én, hanem aug. 27-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza nagytanácstermében lesz megtartva. Elnökség.

— A belügyminiszter nem bocsát el községi és körorvosokat, szülész nőket, de a vármegye saját hatáskörében leválthatja őket. A belügyminiszter körrendeletben értesítette Hajdúmegye alispánját, hogy körorvosokat, községi orvosokat, községi szülész nőket és állatorvosokat nem bocsát el, mert egyik kategóriában sem tapasztalható számfelettiesség. A rendelet felhatalmazza a törvényhatóságok tisztviselőit, hogyha azt tapasztalják, hogy egyes községi orvosok vagy szülész nőket kötelességüknek nem tesznek teljes mértékben eleget, figyelmeztetés után saját hatáskörükben mással helyettesíthetik őket, anélkül, hogy a belügyminiszter hozzájárulását megvárják.

— Hármaskor nap. Nagyszabású felkes hangulatú Lajos-nap volt tegnap ifjú Jámbor Lajos nyilastelepi tanító Kossuth-kerti házában. A névnapnak az adott különösebb jelentőséget, hogy megérkezett erre az ünneppel édesatyja, id. Jámbor Lajos nyug. kecskeméti igazgató-tanító és a Jámbor-családnak egyik közeli rokona megszállott területéről, ki szintén Lajos. Ifjú Jámbor Lajos igen népszerű férfiú, de nemcsak ez a körülmény, hanem az is, hogy két jeles vendége van messze vidékről és közösen tartják nevenapjukat. Debrecenből nagy társaságot vonzott. Több, mint félszázan jelentek meg a vendégszerelő házában. Mocsáry László egyesületi elnök vezetésével igen sok tanító jelent meg a névünnepen, de azonkívül még sokan ott voltak a város társadalmából. Törös Károly igazgató-tanító és Csomor Gyula törvényhatósági tag üdvözölte az ünnepeket lelkes beszédekben. Csomor Gyula a megszállott területéről jött vendéget külön is felkösztönte és kifejezte azt a reményét, hogy a most még rab-magyarok nem sokára szabadon ünnepezhetik Lajosnapját, mint a magyarság lánglelkű vezérének névünnepeit is. A megszállott területéről érkezett vendéget könyvekig meghatolta a köszöntő. Ifjú Jámbor Lajos és id. Jámbor Lajos köszönték meg a szíves üdvözlést és a névnap lakoma a késő esti órákig tartott.

Megfojtotta és eltemette újszülött gyermekét, mert nem lett volna miből eltartania

Letartóztatták a gyermeköléssel vádolt hosszúpályi leányanyát.

Csütörtökön délben a debreceni rendőrség fogházából a kir. ügyészségre kísérték Bíró Margit 23 éves leányanyát, aki ellen az a gyanu, hogy újszülött gyermekét megfojtotta és a Várad uccai temetőben egy sírba elásta. Bíró Margitot a hosszúpályi csendőrség fogta el, amely először indított nyomozást a gyermeköléssel kapcsolatban.

Július hónapban Bíró Margit Debrecenben tartózkodott s itt a klinikán 9-én egy gyermeknek adott életet. Másfél hét múlva hazament Hosszúpályiba, ahol az ismerősök kérdésére elmondta, hogy a gyermek a szülés után meghalt a klinikán. Egyesek hihetlenné adtak a leányanya elbeszélésének, de voltak, akik kételkedtek a dologban. Néhány nappal ezelőtt aztán a hosszúpályi csendőrség névtelen feljelentést kapott. A levélíró arról értesítette a csendőrséget, hogy Bíró Margit kislánya, Bíró József nem a klinikán

halt meg, hanem július 17-én az anyja fojtotta meg. A holttestet elásta a Várad uccai temetőben egy sír oldalába.

A csendőrség azonnal megindították a nyomozást és vállaltára fogták Bíró Margitot, aki

végül is beismerte, hogy megfojtotta a gyermekét. A leányanyával a csendőrség kimentek a Várad uccai temetőbe, ahol valóságos temetkezést tartottak.

Az egyik sírban mintegy 25—30 centiméter mélységben csakugyan megtalálták a gyerek hulláját, mely már teljesen oszlanak indult.

A kihallgatás alkalmával Bíró Margit azzal védekezett, hogy szegény leány s azért ölte meg a gyermeket, mert nem lett volna miből eltartani.

A gyermeköléssel gyanúsított leányanyát az ügyészségen leültették a fogházba, a kis Bíró József eltemetésére pedig megadták az engedélyt.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Pénteken este szombatköszöntő inna hat óra huszonöt perckor. Szombaton reggel hét, délelőtt fél tizenegy, délután öt, este szombatkiemetele egyegyed nyolc órakor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egyegyed nyolc órakor és délután félöt órakor bibliai magyarázat, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel félhét és este hat óra ötvenöt perckor. Az elnökség.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek délután 6.27, szombat reggel 7.30, délután 5.30 órakor. Szombatkezdete pénteken délután 6.17, szombatkiemetele szombat este 7.25 órakor.

— Felgyógyult a kanyaróbból a román király és fia. Bukarestből jelentik: A király és a trónörökös egészségi állapotáról kiadott jelentés szerint a kanyaróbból mindketten felgyógyultak.

— Ma a KIE gúthi konferenciájára különvonat indul délután 3 órakor az epreskeri faraktárból. Minden érdeklődőt szívesen látunk, aki a táborot meg akarja látogatni, vagy a konferencia egy napján részt akar venni. A menettérli jegy ára oda és vissza 1.50 pengő. A résztvevők találkozója az epreskeri megállóhely előtt lesz háromnegyed 3 órakor.

— Izzelés virágosokrok, koszorúk, virágkosarak és pálmák mindenkor legolcsóbban Farkas Margit virágüzletében, Bikával szemben.

— Az Ujságíró Club választmánya augusztus 25-én délután igen fontos ügyben ülést tart. A tagok okvetlen megjelenését kéri az elnökség.

— A Debreceni Polgári Lovászegyesület szeptember hó 2-án délután 6 órakor az egyesület helyiségében tartja évi rendes közgyűlést.

— Örökre elaludt a máktöztől. Putnokon özevgy Jankal Istvánné 83 éves öregasszony álmattanság ellen mák héjának levét használta. Tegnap este olyan nagy adagot vett be a mák levéből, hogy örökre elaludt tőle.

— Borotvát, fenszóját csak Fricklöl, Ferenc József út 27.

— Tisztviselő, volt főhadnagy is pályázott fogházőri állásra. Két fogházőri állás üresedett meg Kecskeméten. Az állásokra tizenötön pályáztak. A pályázók között akad műszaki tisztviselő is, aki főhadnagyi emléklappal igazolta katonai szolgálatát. Pályázott egy jogász is. A többi pályázó kiegészítő szolgáló és leszerelni készülő katona.

— A gyomrunkon át vezet az egészség útja. Ha néha elromlik, „Igmándi” javítja.

— Gyomrába furódott a kocsi. Dombóvárról jelentik: Nittendörfler Nándor huszonhárom éves döbrökői munkás kerékpárjával a Döbrökőze vívő lejtős úton nekiment egy egyfogatú kocsinak. A kocsi a gyomrába furódott és a munkás másnapra behalt sérülésébe.

— Iskolakönyvek ujjonnan, vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.

— Huszonkét gyermeke van. Ceglédén szép ünnepség keretében adták át özevgy Horti Jánosnének a sokgyermekes anyák kitüntetését. Hortiné, aki ma hetvenéves, huszonkét gyermeknek adott életet. Tizenötöt felnevelt serdülő korig és ezek közül hét ma is él. Egész életében mosással és vasalással kereste a kenyerét és még ma is ebből tengődik.

— Nem álom, hanem valóság, hogy a Rojó háziládás, mert minden Rojó tablétából kevés szeszszel vagy egyéb pálinkával hihetetlen olcsón készíthet házilag kitűnő sóborsoszt utastás szerint. 1 Rojó 20 fillér, 3 Rojó 50 fillér. Mindenütt kapható.

— A megvadult bika felöklelte a gulyást. A Hercegfalva község melletti Bernátkő-pusztán legeltette a község gulyáját Bodor János gulyás. Feltűnt neki, hogy az egyik bika nagyon nyugtalan és ezért ki akarta választani a gulyából. Alig kezdett hozzá a bika kihajtásához, a legelő melletti országúton egy autó közlekedett. A bika az autótól még jobban megvadult és szembefordult a gulyással, aki karikás ostorával védekezett és közben kiütötte a bika egyik szemét. A toporzékoló állat ekkor nekirohant a szerencsétlen embernek. Szarvára vette és két méter magasra dobta fel. Amikor a gulyás visszazuhant a földre, keresztüliszúrta. A szarvak a szerencsétlen ember gyomrát járták át. A vértől még jobban megvadult állat ezután áldozatát a közelben álló fához dörzsölte, úgyhogy a gulyás gerince eltört. Mire a közelben dolgozó gazdasági munkások odafutottak, a gulyás már halott volt. A bikát nem tudták megfékezni, úgyhogy agyon kellett löni.

— A jamboreen készült felvétellel vegyen részt az amatőr fényképpályázaton. Bövebbet Berzéki fotobörze, Ferenc József út 38, vagy Foto fényképzési szaküzlet, Ferenc József út 16.

AMIKOR AZ ARCSZINE FAKÓ, SZÜRKÉSSÁRGA és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepanlás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnnyomás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1—1 pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni.

SZÜLETÉSEK: Kontor István kárpitos, fiú István. Papp Lajos fm., Ferenc. Balogh István tisztviselő, fiú István. Károlyi Lajos ny. MÁV npsz., fiú Imre. Szecskó Kálmán tanító, fiú Tamás. Szabó Sándor közsörüs, fiú Sándor. Szeles Sándor npsz., leány Irma. Faragó János hírlapárus, leány Pirooska. Zeke András npsz., fiú András. Tolnai József szobafestő, fiú József. Vakaró Mátyás npsz., leány Mátvás. Fehér Pál fm., leány Eszter. Nagy Mihály asztalosmester, leány Zsófia. Dáni Ferenc npsz., leány Ktalin. Máté Mátyás MÁV altiszt, leány Irén. Löwe Ernő kereskedősegéd, leány Klára. Szoboszlai István fm., fiú István és 2 törvénytelen újszülött.

HALÁLOZÁSOK: Végli Erzsébet ref. 13 éves, Rakovszky u. 16. Paál Péter ref. 86 éves, Jerikó u. 49. Szathmári Margit ref. 34 éves, Ispótlay u. 15. Wolaffka Nándor r. kath. 49 éves, Mátészalka. Cseke Sándor ref. 69 éves, Ondód 11. Nagy Sándor ref. 8 hónapos, Hajnal u. 1. Kádár Irén g. kath. 2 hónapos, Vendég u. 72. Jankó Magda r. kath. 3 éves, Horthy kórház. Nagy Sándor ref. 10 hónapos, Gohér ucca 28. Simkó József r. kath. 71 éves, Nádudvar.

ELJEGYZÉSEK: Szabó Lajos—Nagy Margit, Boeska János—Nvaka Margit, Takács Béla—Gerőcz Erzsébet, Morvai József—Czövek Vilma, Horváth Tibor—Vajda Róza, Bátorfi József—Medgyaszai Julia. Ökrös József—Kovács Lidia.

HÁZASSÁGOK: Lovász Mátyás—Bodán Julia. Tóth Sándor—Székely Róza.

— Halálsugár rendkívül érdekesítő regény megjelent könyvvalakban. A 200 oldalas kötet ára 80 fillér. Kapható lapunk kiadóhivatalában, a könyvkereskedésekben és a trafikokban.

— Frontharcos közgyűlés. Folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja közgyűlést. — Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hísekegy. 2. Elnöki megnyitó. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Költségvetés az 1933. évre. 5. Évi jelentés és ezzel kapcsolatban vitéz Berényi István ny. ezredes, társelnök felszólalása. 6. Indítványok. 7. Tisztségek betöltése (választás). 8. Zárószó. 9. Himnusz. Közgyűlésen minden frontharcos jelen lehet, azonban alapszabályban biztosított jogait csak azok gyakorolhatják, akik postán elküldött e célra ellenőrzőjeggyel szolgáló igazolványokat kaptak. Akik ezt nem kapták meg és arra jogot formálnak, jelentkezzenek az irodában, mert a közgyűlés alatt azt pótolni nem lehet. Kívánatos, hogy a közgyűlésen minden frontharcos jelen legyen, hogy tudomással bírjon szövetségünk kifejtett működéséről. Szervezőbizt.

— Zöldruhás nő a Dunában. A csepeli zsülipnél egy jól öltözött zöldruhás 25—30 év körüli fiatal nő holttestét fogták ki a Dunából. Személyazonosságát megállapítani nem lehetett. A rendőrség a nyomozást megindította.

LIBAKARTEL

Valamikor vidáman huzta a cigány a nótába, hogy:
Sej, haj Lina!

Debrecenben olcsóbb lett a liba. Azóta úgy is szerepel a közhiatedelemben Debrecen, mint a libaedordó, ahol olyan olcsó a liba, hogy még a sóvény is libakolbászból van és a sáros udvarokat kb. híján libamájjal kövezik ki.

Az olcsó libát azonban most nagy veszedelem fenyegeti és a debreceni házasszonyok már előre keseregnek, hogy a közelgő őszi libaszezon nagymértékben meg fogja terhelni amúgy sem túlságosan bőséges konyhapénzüket. A debreceni baromfikereskedők ugyanis megirigyelték a sokféle kartellék dícsőségét és maguk is elhatározták, hogy kartellbe lépnek. Eddig a baromfikereskedők egyénleg vásárolták és árusították a libát. Most azonban megalakították a közös frontot és közös bevásárlási szerv alapján szerzik be a libaszezonig tartó termelőket és maguk között osztják szét a beszerzett ludakat. Megszűnik az alku is és centul hiába emelgeti a házasszony a libát, szabott ára lesz a libának, akár csak a sónak, vagy a cigarettának.

Az igazi veszedelem azonban csak ősszel fenyegeti a házi asszonyokat, amikor beköszönt a libaszezon és az izraelita polgártársaink megkezdik a linom libaszir gyűjtését a zománcos bödönökhöz. A kartell híre azonban szerencsére indította a házasszonyokat is, akik mint értesülünk, nem ijednek meg a kartelltől, hanem elhatározták, hogy felveszik a versenyt ha drágulni fog a piacra a liba, akkor házilag fogják tömni a sóvány libát. Ezt a taktikát addig követik, míg lejjebb nem száll a liba ára, amikor majd újból felzendül a nóta és Debrecenben olcsóbb lesz a liba.

—rd.

Ahol Cuza megjelenik

Barrikádharcok Medgyesen. — A vasgárdisták a rendőrség és a katonaság ellen.

Medgyes, augusztus 24. Tegnap este fél 9 órakor Cuza antiszemita vezér fia, Cuza György Robu, ismert vasgárdista képviselő és 10 vasgárdista kíséretében Medgyesre érkezett, ahol a Szülő-szállodában szálltak meg. A vasgárdistákhoz nemsokára csatlakoztak az itteni antiszemita szászok és rögtönzött gyűlést akartak a szálloda nagytermében rendezni.

Balan sziguranca főnök több detektív kíséretében személyesen megjelent és megtiltotta a gyűlés megtartását, mire a vasgárdisták rájuk vetették magukat és az egész rendőrséget a sziguranca főnökkel együtt kikergették a szállodából. Ezután megtartották az ülést, amelyen Cuza lázító beszédet mondott, majd mikor látták, hogy a sziguranca emberei újra közelednek, bűntudatukkal eltorlaszolták a bejárásokat. Balan sziguranca főnök katonaság és rendőrség segítségét kérte. A katonaság egy kapitány vezetésével meg is érkezett és behatolt a gyűlés színhelyére. Fobu képviselő a kapitány elé ment és arcul köpte, mire a kapitány felpofozta a képviselőt. A rendet csak nagynehezen sikerült helyreállítani és az összes tüntetőket letartóztatták.

MARCONI HATVAN CENTIMÉTERES HULLÁMAI.

Róma, augusztus 24. Marconi szenátor, az olasz királyi Akadémia elnöke nyári szabadsága után ismét teljes erővel nekilát a rövid hullámokkal folytatott korszakosnak ígérkező kísérleteihez. Hatvancentiméteres hullámokkal való kísérletezéséről van szó.

Bezárhatja-e a térij a felesége előtt az éléskamrát?

Bonyodalom egy férj takarékoságából

Egy túlságosan takarékos vásárhelyi kereskedő válóperében adta meg a választ erre a kérdésre a Kuria Westermayer tanácsa, mikor kimondotta ítéletében, hogy a férj nem tarthatja zárva felesége előtt az éléskamrát.

A válóper, melyben a Kuria ezt a kérdést eldöntötte, a kereskedő indította a felesége ellen azon a címen, hogy a felesége őt minden jogos ok nélkül elhagyta és bírój felszólítás ellenére sem tért hozzá vissza. A perben az asszony azzal védekezett, hogy ő nem ok nélkül hagyta el a férjét, hanem nagyon is alapos oka van arra, hogy férjével az együttélést megszakítsa.

Férje — mint az asszony védekezésében előadta — olyan végtelenül takarékos volt vele szemben, hogy az minden képeletet felül mul. A legkisebb háztartási ügybe is beleavatkozott, a legszükségesebb és legesekélyebb kiadásokért is szemrehányásokat tett. Megtiltotta neki, hogy élelmiszere-

ket vásároljon hitelbe s betetőzte ezt végül azzal, hogy elvetet tőle az éléskamra kulcsát és amikor a főzéshez kellett valami, akkor előbb a férjtől kellett elkérni a kulcsot. A férjnek ez a bizalmatlankodó eljárása volt aztán az oka annak, hogy az asszony összecsomagolt s elköltözött urától.

Kérte az asszony a bíróságot, utasítsák el férjét keresetével, mert nem ok nélkül hagyta el az urát. A Kuria végső fokon most is elutasította a kereskedőt keresetével s megállapította, hogy az asszony jogosan hagyta el férjét és jogosan nem tér hozzá vissza. A férjnek az az eljárása ugyanis, hogy mindenbe, a legapróbb részletekig beleavatkozott és felesége előtt az éléskamrát is bezárta, olyan bizalmatlansággal, mely az asszonyra nézve olyan megalázó, hogy a nő jogosan szüntette meg férjével az életét. A nőnek joga van ahhoz, hogy a háztartás kizárólagos vezetését követelhesse.

Amerikában ötmillió disznót akarnak a farmerekkel levágotni

A példátlan aranyú mézárulás pár héten belül megtörténik, hogy a farmerek helyzettete megjavuljon

Washington, augusztus 22. A kukoricatermelést és a disznótenyésztést ellenőrző országos bizottság, amelynek 25 tagja van, azt javasolja, hogy a következő pár hét alatt nem kevesebb, mint ötmillió disznót öljenek le, egyrészt azért, hogy élelmet juttassanak a nélkülözőknek, másrészt, hogy a kukoricatermelő vidékek farmeret jobb helyzetbe jussanak. A jelek azt mutatják, hogy némi változással el is fogják fogadni ezt az érdekes javaslatot.

A tervet a farmszervezetek vezetői jóvá hagyják. A terv egyik része az, hogy külön adót vetnek ki a 233 fontnál nehezebb disznókra s az így befolyt pénzből teremtik elő a terv végrehajtásához szükséges összeget.

A farmerek rendkívül mértékben rá-

szorulnak a segítségre, mert 50 esztendő óta nem volt olyan kevés takarmánytermésük, mint az idén, ami az állatállomány mostani létszámának fenntartását lehetetlen teszi. A nélkülözők pedig igen olcsó húshoz jutnának ezen a révén.

A terv végrehajtásához körülbelül 25-45 millió dollár kell. Hasonló mélyreható intézkedést az Egyesült Államok területén még sohasem tettek azzal a céllal, hogy valamelyik állatállományt csökkenték. A terv egyik része az, hogy darabonként négy dollár díjat fizetnének minden anyakoca levágásáért, aminek az lenne az eredménye, hogy az őszi szaporodásnak elejét vennék s ősze így csökkenne a disznóállomány ötmillió darabbal.

Farkascorda támadt meg egy horvátországi falut

Csendőrség és katonaság vezet hajtóvadászatot a vadállatok ellen

Zágráb, augusztus 24. Rendkívül események tartják izgalomban a Zágráb melletti Karlovác város környékén a falvak lakosságát. Éjszakánként nagy farkascordák rohanják meg a falvakat és súlyos pusztításokat okoznak az állatállományban. A kiéhezett vadállatok az utcán csatangolnak és még a lakóházakat is meglámadják. Egy pástort életveszélyesen megsebesítettek, a legelőkre kihajtott csordákat pedig felöltötték a vadállatok. A babonás lakos-

ságon pánikszzerű félelem lett urrá, mert veszedelmes jelnek tekintik, hogy nyár idején a falvakba rontottak a farkasok, holott eddig legfeljebb erős télen merészkedett be legfeljebb egy-egy kiéhezett ordás a házak közé.

A megfélemlített emberek megnyugtatósa érdekében csendőrséget és katonaságot rendeltek ki a farkascordák elpusztítására. Tegnap éjszaka nagy hajtóvadászatot rendeztek, de kevés eredménnyel.

MEZŐGAZDASÁGI SZTRÁJK SZOVJETOROSZORSZÁGBAN

Helsinki, augusztus 24. Az utóbbi hetekben nem kevesebb, mint 1200 finn állampolgár, akik Szovjetoroszországba munkára mentek, visszatértek Finnországba. Sokan közülük nagy nehézségek árán átszöktek a határon. Valamennyien azt vallják, hogy Szovjetoroszországban a helyzet rendkívül kedvezőtlenül alakult. A kormány ipari munkáltatásait megakadályozták, aminek a mezőgazdasági termékek hiányos beszállítása lehet az oka. Valósággal mezőgazdasági sztrájk van Szovjetoroszországban és hozzá-

fűzik, hogy emiatt az ipari munkásokat sokhelyütt kényszer munkára fogják, úgy, hogy ellátásukon kívül szinte semmit sem kapnak.

ÖNVALLOMÁS.

Ur: Hallja Mari, mi azt gyanítjuk a feleségemmel, hogy maga kihallgatja a beszélgetéseinket. Azért hát elhatároztuk...

Szobaleány: Ne is tessék folytatni. Mindent hallottam és össze is csomagoltam a holmimat.

MEGTALÁLTÁK A SZIGETVÁRI ZRINYI SIRJÁT.

Szigetvár, augusztus 24. Pálffy Gyula szigetvári közjegyző, a Zrinyi Miklós Muzeumegyesület elnöke megállapította a szigetvári belső várban azt a helyet, ahová Zrinyi Miklóst, a szigetvári hőst eltemették. A közjegyző most mozgalmat indított Zrinyi maradványainak feltárására. A feltárt csontokat azután a muzeumban akarják elhelyezni.

A tiszai hajózás problémája

Dr. Gesztelyi-Nagy László tanulmánya

Amint közöltük, a földművelésügyi miniszter Tokajtól Szegedig mintegy 100 tagból álló társasággal végrehajozza a Tiszát. A tiszai kirándulás tervét a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara vetette fel elsőnek és a tiszai hajózásra vonatkozó anyagot dr. Gesztelyi-Nagy László igazgató készítette elő. A kamara igazgatósága különben most megjelentette a „Tiszahajózás”-ról szóló tanulmányát és ez a munka bizonyosan felkelti a szakemberek és politikusok érdeklődését.

A füzet első részében foglalkozik a tiszai hajózás jelentőségével és utal arra, hogy Szeged törvényhatósági bizottsága a tavasszal feliratot intézett a földművelésügyi miniszterhez, akitől a Tisza hajózási viszonyainak megjavítását, rakodóállomások építését és a borsodi ármentesítés következtében szükségessé vált óvintézkedések megtételét kérte. A felíratra a földművelésügyi miniszter sürgős intézkedéseket ígért.

Ismerteti a tanulmány a tiszai hajózás érdekében kifejtett előzetes mozgalmakat, majd a tiszai hajózás mai állapotával foglalkozik és megvilágítja a legsürgősebb tennivalókat. Gesztelyi-Nagy László legsürgősebbnek találja a medencéket, a partbiztosításokat, a Tiszához vezető útak kiépítését, a meglévő rakodóhelyek jókarbahozatalát, a hajórakodók mellett gabonarakárak építését, a felső Tisza-szakasz, a Sajó, a Körös és Maros alkalmassá tételét a rendszeres vízszállítás megindítására. 9 nagyobb forgalmú hajózás megindítása érdekében dr. Gesztelyi-Nagy László szerint szükséges volna a Tisza-hajózás fejlesztéséről szóló törvény megalkotása. A törvény megalkotásánál a teendők sorrendjét is.

Ezt megelőzően arra tett javaslatot a kamara igazgatója, hogy a Tiszán Tokajtól Szegedig szakemberek, politikusok és közgazdászok részvételével hajókirándulást kellene rendezni. Ezt a hajóutat különösen aktuálissá tenné az, hogy most van 100 esztendő évfordulója gróf Széchenyi István első tiszai hajóútjának. A földművelésügyi miniszter a kamara javaslatát magáévá tette és bizonyos, hogy ennek a hajóútnak az egész Tiszavidékre igen fontos és előnyös kihatásai lesznek.

ENGELHARDT DEBRECENI VÁROSI TISZTVEISELŐ

A Bocskai vezetősége rendszeresen folytatja játékosainak Debrecen városánál való elhelyezését. Most Eöry-Engelhardt Mihályt helyezték el a városnál, az adóhivatalnál kapott alkalmazást.

FELHÍVÁS

Felkérem a Weinberger Cipőgyár összes játékosait, hogy ma este legkésőbb fél 9 órára Csapó utca 65. szám alatt szakosztályi ülésre kivétel nélkül pontos időben jelenjenek meg. Intéző.

— Ma este fél 8 órakor játszik a „Magyar cimbalomötös” a rádióban. Megemlékeztünk már arról, hogy a rég nem hallott „Magyar cimbalomötös” újból játszik a budapesti stúdióban. Ez az egész világon egyedülálló, speciális együttes valósággal kultúrmissziót teljesít azáltal, hogy régen elfelejtett, vagy csak nagyon ritkán hallható magyar zeneszerző nagyjaink izig-vérig magyar alkotásait művészi feldolgozásban a kamarazene nyelvén megszólaltatják. A mai zene dzsungelében igazi nemes élvezetet fog nyújtani ez az egyvörös — a magyar zene kincsesházából kiválasztott, drága gyöngyszemeiből összeállított — műsor, közbeiktatva a szintén ritkaságszámba menő cimbalomszóló. Miért is felhívjuk rá a magyar zenekedvelő olvasóink figyelmét. Az együttes megalkotója, vezetője s az előadott művek hangszerelője is egyszersmind: Szücs Gergely helybeli hegedűművész, okl. zenetanár.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőzset: Buza októberre 8.52—54, márciusra 9.63—64. Rozs októberre 5.25—28, márciusra 6.12—14. Tengeri szeptemberre 6.95, májusra 7.58—60.

Készárúzet: Buza: tiszai 77 kg 8.40—8.60, 78 kg 8.50—8.70, 79 kg 8.60—8.80, 80 kg 8.70—8.90, felsőtiszai 77 kg 8.15—8.30, 78 kg 8.25—8.40, 79 kg 8.35—8.50, 80 kg 8.45—8.60. Rozs 4.80—4.90, egyéb rozs 4.90—5.00, tak. árpa I. 6.40—6.60, tak. árpa II. 6.25—6.35, felv. sörárpa 10.50—11.25, egyéb sörárpa 7.75—9.00, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.85—6.95, tengeri 6.80—6.90, korpa. 4.70—4.80.

A készárúvásáron buza nem változott, rozs pv. 10 fillérrel olcsóbb, zab és tengeri nem változott.

Repece 24.25—24.75, Szőszös büköny 40—44, lenmag II. 23.50—24, kék mák 47—49, Viktória- és express-borsó 11.50—12, őszi borsó 14.00—14.50, szárított répaszelet 8.00—8.25, lencse kicsi 18—22, lencse nagy 29—33 pengő.

FERENCVÁROSI SERTÉS-VÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2423 sertést. Eladtak élősúlyban kilogrammonként könnyű 68—72, közepes 76—78, kivételesen 80, nehéz 77—78, kivételesen 79. A vásár irányzata vontatott.

A PESTI VÁGÓMARHAVÁSÁR

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 356 darab vágómarhát. Ökör, kézpminőség 44—48, gyengébb 36—42,

bika 56—60, kivételesen 62, középminőség 48—54, tehén gyengébb 40—46, jobb, 46—50, kivételesen 52, közép 40—44, bivaly 30, növendékmarha 26—40. Élénk irányzat mellett bikák 5—6, ökrök, tehének 2—3 fillérrel drágultak. Prima ökör nem volt a vásáron.

CSIKAGÓI ZARLAT

Buza szeptemberre 85 és háromnegyed (88 és háromnegyed), decemberre 88 és hétnyolcad (91 és ötnyolcad), májusra 93 (95 és ötnyolcad), irányzat lanyha. Tengeri szeptemberre 49 és egynegyed (51 és háromnegyed), decemberre 54 és háromnyolcad (56 és ötnyolcad), májusra 60 (62 és egynyolcad), irányzat lanyha. Zab szeptemberre 37 és egynegyed (37 és ötnyolcad), decemberre 39 és háromnegyed (40 és fél), május 42 és ötnyolcad (43 és háromnegyed), irányzat lanyhuló. Rozs szeptemberre 71 és egynegyed (72) decemberre 76 és egynegyed (77 ötnyolcad), májusra 82 (83 és fél), irányzat lanyhuló.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88
szám
nyújt felvilágosítást.

As apróhirdetéseket díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetéseket és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetéseket csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Lacika és Zsuzsika, Pistike és Katóka jó bizonyítványt Springer bácsi könyvesboltja tankönyvei után kapták. 1598. 10. 1.

Hölgyeim!

Azon híresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a legdrágább, nem való, mert áram: mosás-ondolálás 1.40, tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1900, 9, 6-ig.

Alkalmazást keres nő

Elsejétől bármilyen irodai munkára vállalkozik gépfűző. Leveleket Daróczy ügyvéd, Szent Anna u. 18. 877

Alkalmazást nyer nő

Perfekt szobaleányt jó bizonyítványokkal szeptember elsejére felveszek. Dr. Geszti, Augusztia szanatórium 850

Főzritudó

mindenes felvétetik. — Kossuth u. 36. Keresztényület balra. 876

Egy

fiatal ügyes hölgyfodrász leányt felvesz Kraft Csapó u. 97. 878

Bejárónőt

azonnalra keresek. Jelenkezés nyolc órától. Kigvá utca 45. 879

Kenyér

elárusító nő óvadékkal felvétetik. Nyil u. 77. Pétküzet. 882

Hosszu

bizonyítvánnyal jól főző mindenest felveszek. — Kossuth u. 53. 126

Mídenest

azonnal felveszek jó bizonyítvánnyal. Perczel. Szent Anna 10. 892

Alkalmazást nyer férfi

Fűszerben jól bevezetett ügynököt keresek. Lindenfeld, Dégenfeld tér 4. sz. 855

Szőlőműves,

ki gyümölcsfakézelést és konyhaveteményezéshoz ért, felvétetik. Lakás van. Márton Kálmán u. 28. 843

Ajánlat

Sparhédrek kutszivattuk és alkatresek, plattok legolcsóbban. Öcskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851 12 1.

Gladiátor

borotvapengék tiz- és húszfilléres árban kitűnő svéd acélból Papp illatszertárban. Csapó u. Ötvenytele 856 9 15

Előörött

díszlámpák, nippel, porcellánok, vázák ragasztását olcsón, szakemberen vállalja Bárány rádióház, Szent Anna 1. Rádió, csillárok, jég-szekrények bámulatos olcsón 1648 9. 2.

Mindenkinék

tudnia kell! Csapó 8. szám alatt ujonnan berendezve női kabát, ruha és cipő áruház nyílt, szükségletét legolcsóbban szerezheti be. Mátyás Pál, Bőzsa-áruház volt alkalmazottja. 1898 9 6-ig

Tükrök,

üvegesizolások, foncsorozások, üvegezések — Sipkovitsnál Nagyváradi ucca 15. Telefon 23-56. 1316, 8, 30.

Autó

és motorkerékpár gumók felületezése 48 óra alatt és javítások garanciával készülnek. Tóth gumüzem, Rákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17—05 815. 9. 22.

Ablakok,

ajtók készen kaphatók Nagyváradi u. 14. 881

Kényszerkölcsön,

Nemzeti Bank részvényt veszek. Hét hold tanyás birtok bérbeadó. Miklós ucca 13. 893

Oktatás

Naményi

Gyors- és Gépirőiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Allamérvényes bizonyítvány. — Batthyányi u. 9. 12, 9, 6

Élelmiszer, ital

TEVAJ

pasztőrözött tejből. tisztán készült, mindig friss, igen jóízű. 10 dg csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál. 898

Diákot keres teljes elátásra

Teljes ellátásra elfogad özvegy úrnő intézetbe járó leánykát. Zöldfa u. 1. 1824. 8. 25.

Két

I. v. II. középiskolás fiút teljes ellátásra elvállalok. Kollégium mellett. Rothermere u. 23. I. a. 825

Nyugalmozott

főjegyző középiskolás diákokat ellátásra felügyelet mellett elvállal. Ugyanott ebéd, vacsorakost kapható. Rákóczi 26. 863

Diákot

vagy diáklányt kitűnő ellátással, zongora és fürdőszobahasználattal, elvállalok. Arany János 39., emelet. 883

Kereslet

Traktoros cséplésre azonnal cséplést avagy szántást keresek. Cím a kiadóban. 845

Felcs

juhászt keresek 100—150 birkával tartásra. Cím: özv. Árva Józsefné, Nagyléta. 886

Társ

Műszaki

fiókküzelthez pár ezer pengővel társat keresünk. Ajánlatot „Önálló” jelígre a kiadóba. 889

Bútor

Házassulandók hálószobabútor eladó. Cím a kiadóban. 887

Vegyés

Elveszett

fekete Kitty nevű daxli. Megtaláló értesítse Szük Ödönt, Jókai u. 9. 884

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás, gerendás nagy lakás olcsón kiadó. Erzsébet u. 26. szám. Értekezni: Széchenyi u. 31., II-ik keresztüület. 820

Svetits

bérlapoltában november elsejére kétszobás lakás minden komforttal kiadó. Sve. 875

Kétszobás,

utcai emeleti lakás kiadó szept. 1-ére. Csapó utca 84. 891

Kiadó lakás három szobás

Svetits

bérlapoltában háromszobás, minden komforttal ellátott lakás szeptember elsejére kiadó. Sve. Komlóssy ut 4-b.

számu háromszobás és teljes komfortos lakás kiadó november hó 1-ére. 826

Három szoba,

fürdőszobás lakás nov. 1-ére kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—12-ig, délután 3—5. Simonffy 17. Értekezni: Percel cukrászda. 828

Három,

esetleg 4 szobás, komfortos utcai lakás kétszobás udvari kiadó — azonnal vagy novemberre. Péterfia 42. 823

Bútorozott szoba

Különbejártatú bútorozott szoba azonnalra vagy elsejére kiadó. Werbőczy u. 14. 874

Lakást keres

Egy szoba, előszobás, különbejártatú, garzonlakást keresek bútor nélkül. Ajánlatokat leírással és ármegjelöléssel a kiadóhivatalba „Garzon” jelígre kérek. A.

Ingóság eladás

Eladó cserép, téglá, deszka, léce, faanyagok, ajtók, ablakok. Piac u. 5. alatt. 875

Réz- és vasanyagok,

szekrények, villanylámpák, fayence mosdók olcsón kaphatók. Ferenc József ut 69. 888

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség

(jelenleg italmérés) kiadó nov. 1-ére Csapó u. 10. sz. alatt. Értekezni az udvari lakásban. 799

Üzlethelyiség

Csapó u. 39. szeptember egytől. Háztulajdonosok Egyesülete. Széchenyi utca 1. 857

Gazdasági termények

Rozs és zab

kapható termelőnél. — Domokos Lajos u. 6. Vénkert. 1111

Eladó ház

Eladó

Vendég u. 4. sz. ház. 842

Eladó ház hely

Villatetek

egyetemi sportpályával szemben olcsón eladók. Értekezni: Guha, Piac u. 59. 870

Földbérlet

23 holdas

tanyás birtok a Nagycserén kiadó. Értekezni: Dézsi András u. 20. 821

Felolós szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.